

ELŐFIZETÉS

BELYBEN:

Egy évre 24 korona.
Egy hónap 2 korona.

VIDÉKEN:

Egy évre 28 korona.
Egy hónap 2 k. 40 f.

HIRDETÉSEK:

1-hasábos pekt sor egyszer 20 fill.
minden következőnél 16 fillér.

Élyttár petit sora 40 fillér.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 867.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvény-
Társaság.
József főherceg-ut 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 161.

Arad, 1910.

FŐSZERKESZTŐ:
STAUBER JÓZSEF.

Péntek, február 11.

Mai számunk főbb közleményei:

- A pártok mozgalmi.
- A város jeggyárat épít.
- Hieronimi Károlyt megválasztották.
- A Haverda-pör tanul.
- A gésa és a magyar tengerész.
- A szegedi urinók Vojthánéért.
- A szeszélyes színész.
- Apró érdekességek.

Az aradi villamos vasut.

Arad, február 10.

Esztendőnk hosszú sora óta tartó, s egyre jobban elmérgesedett harag békétárgyalásai indulnak meg holnap. Rövid üzenetváltás után összeülnek a város és a lóvasut kiküldöttei, hogy a közuti vasut megváltása, villamossá való átalakítása fölött határozni próbáljanak.

Talán ez egyszer sikerül. A mióta a konfliktus tart, mind a két félnek módjában volt arról meggyőződni, hogy a makacskodással, a csak azért se politikával önmagának árt. A város a harc hevében kénytelen volt oly vállalkozásba ugrani, amely már most deficittel jár, s amelynek jövővesztéseire jobb nem is gondolni, a közuti vasut pedig, miután a viteldijakat leszállította olyan alacsonyra, amelyen alul már csak ingyen lehet az utasokat szállítani, jövedelmének egy részét elveszítette. És a harcban még csak a közérdek se nyert sokat. Igaz, hogy a közlekedés igen olcsó lett, de

bebizonyosodott, hogy a városok közuti közlekedésének legjobb, leginkább megfelelő s a közönség számára legtöbb kényelmet nyújtó formája a villamos vasut s annak Arad még mindig hiával van.

Ez a tapasztalat okozhatta, hogy mindkét fél részéről most már okos és dicsérni való engedékenység nyilatkozott meg. Az első jelét a város adta, amikor letért a régi, büszke állásponttól, amelyen azt hangoztatta, hogy a lóvasutal nem tárgyal tovább. A lóvasut pedig legutóbb azzal adta bizonyosságát a békülés és a megegyezés komoly szándékának, hogy belement a város legutóbbi és mindenesetre jogos kikötésébe: abba, hogy a megváltási ár már most, teljesen szabatos módon állapíttassék meg.

Mindezek után a hadviselő felek érkezettnek látták a szóbeli tárgyalások idejét s az holnap kezdetét veszi. Ezentúl csak komolyság és tiszta jóakarát kell ahhoz, hogy a purparlék eredménynyel záruljanak. Igaz, hogy a városnak is, a közuti vasutnak is a maga érdekeit kell védeni, a melyek bizonyos tekintetben ma is ellentétesek. De ma már sem a város, sem a közuti vasut nem érezheti magát olyan fölényben, mint azelőtt, a mikor ennek tudata mindkét felet a szélsőségekbe ragadta. Ha egyik, vagy másik fél a tárgyalások során úgy érezné, hogy az engedékenységgel áldozatot hoz, megvigasz-

talhatja az, hogy a mai állapotnak további, esetleg hosszú időn át való fentartása még nagyobb áldozatot, veszteséget okozna reá nézve.

A legtöbb örülni való van azon, hogy koncesszió lejártával a közuti közlekedés ezzel végre a város kezébe jut. Igaz, hogy a házi kezelésért most már nem rajongunk úgy, mint azelőtt, amikor ennek jel-szava divatozott. De az kétségtelen, hogy a közuti közlekedés a város kezébe való és csak kevéssé helyes, számító gazdálkodással az jövedelmező vállalkozásá is válik. Különösen kívánatos volt ez most, amikor a vashidak megépítésével az Ujarad felé vezető villamos közlekedés megvalósítható lesz s ezzel a közuti vasut hálózata egy jelentős s előreláthatóan forgalmas vonallal fog kibővülni.

Nem kívánunk most az erősen összehogozott probléma részleteivel foglalkozni. A tárgyalások asztalára letesszük a reményt, hogy azok nem lesznek meddőek, a város képviselőinek kezébe pedig a polgárságnak azt a kívánságát, hogy maguk is keressék a megegyezés lehetőségét. Szünjék meg a város utcáin az az állapot, hogy a forgalmat két közlekedési eszköz bonyolítja le: a múlté, annak minden hibájával és idomtalanásával, és a jövőé, amelynek ki nem próbált volta, hibái a kísérletnek súlyos költségét zudítják a nyakunkba. Az első a lóvasut, a másik az autobusz. Megelégszünk a villamos vas-

Találkák.

Irta: Ádám Éva.

Mariska (erdei uton sétálva jön): Egy hete, hogy készülök erre a találkára. És az utolsó pillanatban majdnem füstbe ment a dolog! Amiótt a kiállhatatlan Klári miatt. Nem tudom, ez a leány mit képzel magáról! Megengedem, hogy az ő apjának több ökre meg számara van, mint az enyémenek, de már csak nem fog velem versenyezni akarni!

Nem mondom, hogy nem jó leány, de ropant unalmas, szegény. Nem hiszem, hogy valaha férjhez menjen. Az uraknak manapság nem jószág kell, hanem egy kis sikk, elegancia. Azt hiszem, ennek a velem született sikknek köszönhetem, hogy ebben az órában ma találkám van. Tessék nézni, hogy simul rajtam ez a ruha! Igaz, hogy alig tudok lépni benne. Nem szeretném, ha valami huncut róka megszalasztana.

Szó, ami szó: gyűlölöm azt a Klárit! De egyszer kimondom, ami a szivemen van! Azt a napot tudem megemlegeti. Megérem: lekés-tem a találkáról. Feritől kitelik, hogy itt járt és sarkon fordult, ha nem talált itt. Nem lehet vele tréfálni. Egy kissé mérges természete van, de jó parti és ez a fő. Esküvő után aztán én is kinyitom a számam.

Jaj Istenem... lépteket hallok. Ismerem a

cipője kopogását... nem szereti a gummisarkat... ez Feri! Egy kissé izgatott vagyok. Azt hiszem, ezen a találkán fog feleségül kérni. Érzem. (Ruháját és kalapját igazgatja.) Talán kiáltok egyet neki... Fe... (Mehökkenve elhallgat; a fordulónál megpillantja Klárit.)

Klári: Mi az szivem? Engem kiáltottál? Mit keresel itt, szivem?

Mariska: Sétálok, szivem...

Klári: Az nagyon egészséges, szivem. (Egyik le, másik fel dühösen sétál. Láthatóan mérges mindakettő, de türtőztetik.)

Mariska: Szóltál valamit? Igen? Nem? De mond csak, szivem, te mit is keresel itt?

Klári: Sétálok, szivem... Kitél kaptad azt a szép esokrot?

Mariska: A séta neked megárt, szivem. Azt hiszem mindjárt eső is lesz... Én már megyek is haza. Pá, drágám. A virágomhoz semmi köze. (Mérgesen elmegy.)

Klári (egyedül): Mindjárt megüt a guta! Ettől a leánytól élni se tudok. Mindenütt a nyomomban van! Ide tüztük ki a találkát Kerekes urral és ez a leány meg fog akadályozni!

Folyton leselkedik utánam. Az irigységtől élni se tud. Neki valamivel szebb az arca, de elfelejti, hogy akihez én feleségül megyek, annak lesz mit aprítani a tejbe. Ma már pénz kell a férfiaknak, nem szépség! Amiótt egy üzletbe járunk Mariskával, azt

képzeli: egyenrangú velem! Olyan nagyra tartja magát, hogy már azt se tudja, hogy lépkedjen. Ha az utcán egy kis pocsolót át kell ugrania: kész neveltség, amit művel! (Mutatja.)

Ha tudná, hogy én most miért vagyok itt! Sohase voltam találkán az igaz, de olyan szépen hívott Kerekes ur. Régen látom, hogy mondani akar valamit. Sejttem, hogy mit... Ezt a napot megörökítem naplómban. (Kézitárlóból naplót vesz elő. Irja): Kerekes ur ma kért feleségül... Ma kap-tam az első csókot. (Elgondolkozik). Mégse ma. De így regényesebb... Vajjon rég, hogy én itt vagyok? Olyan boszunak tetszik az idő Kerekes ur nélkül. Igaz, hogy még meg is unhatjuk egymást... Egyet fordulok ott az ösvényen, bizonyára ott vár Kerekes ur. (Hegyre indul.)

Mariska (a hegyoldalra szembe jön Klári felé. Mindketten egyszerre kiáltják): Jesszus Mária, ez mégis sok!

Klári: Mi sok, szivem?

Mariska: Az, hogy maga még mindig itt van.

Klári: Kikérem magamnak! Én ott sétálok, ahol nekem tetszik!

Mariska: Maga mindig ott sétál, ahol valakire leselkedni kell. Szégyelje magát!

Klári: Ezért a szaváért felelni fog... Tudja meg, hogy nekem vőlegényem van. Engem van, aki megvédelmezzem.

uttal, amelylyel beérik az összes világvárosok is. S ezt annál kedvesebbé fogja tenni előttünk az a ma még szokatlan tudat: hogy a mienk lesz és mégse kell ráfizetni.

A pártok mozgalmái.

A főispáni kinevezések.

Távirati tudósítás.

Arad, február 10.

Bár a mai nap nem idézett elő valami nevezetesebb változást a politikai helyzetben, minden pártban élénk élet volt. A kormány és környezete a legerősebb munkát fejt ki az új párt szervezése érdekében. A miniszterelnök ma is több tanácskozásban vett részt és főképpen sokat tárgyalt a főispáni kinevezések ügyében. Mint jól értesült forrásból értesülünk, már huszonöt főispáni állásról határozott a miniszterelnök. Vasárnap már ezek a hivatalos lapban is megjelennek, hétfőn pedig az erdélyi főispánok ügyében tanácskozik a miniszterelnök a Budapestre felhívott erdélyi vezető emberekkel.

Az alkotmánypárt feloszlásának kimondása már a közeli napokban várható. A két függetlenségi párt egyesülése még mindig nagy akadályokba ütközik.

Hireink itt következnek:

A miniszterelnök tanácskozása.

Khuen-Héderváry Károly gróf miniszterelnök ma egész délelőtt hivatalában tartózkodott. Itt meglátogatták a miniszterelnököt Lukács László pénzügyminiszter és Tarkovics József, az Osztrák-Magyar Bank kormányzóhelyettese, majd Rosner Ervin báró volt fumei kormányzó. Politikai körökben az a hír terjedt el, hogy Rosner báró lesz az új fumei kormányzó.

Az alkotmánypárt állásfoglalása.

Az alkotmánypárt végrehajtó bizottságának döntő értekezletét megelőzőleg ma délután bizalmas tanácskozás volt a Nemzeti Kaszinó

különtermében. A tanácskozáson Tisza István gróf, Khuen-Héderváry Károly gróf, Andrássy Gyula gróf, Desseffy Aurél gróf és Csáky Albin gróf vettek részt. A másfél óra hosszútartó tanácskozáson az alkotmánypárt helyzetével és a végrehajtó bizottság ülésének előkészítésével foglalkoztak.

Az alkotmánypárt vezetősége este is tárgyalt, de végleges döntésre még nem jutottak. A tanácskozásokat holnap folytatják és minden valószínűség szerint a párt feloszlását fogják kimondani.

A Nemzeti Társaskörből.

A Nemzeti Társaskörben napról-napra élénkebb lesz az élet. Ma nem kevesebb mint 90 új tag jelentkezett felvételt. A miniszterelnök már kiszemelte azt a 11 vezető személyiséget, akikkel együtt a pártalakítási munkálatokat befejezi. Ezek már holnap a Nemzeti Társaskörben vagy — tekintettel Csáky Albin gróf könnyebb természetű betegségére — Csáky gróf lakásán fognak ülésre összejönni, ahol az új párt nevét és végrehajtó-bizottságát fogják megállapítani. A miniszterelnök holnap látogatja meg Andrássy Gyula grófot is.

A társaskörben nagy örömet keltett az iglói választás eredménye és Hieronymit megérkezésekor zajos ovációban részesítették. Híre terjedt annak is, hogy Németbogsánban Serényi Béla gróf földmívelési miniszter fog képviselőjelöltnek fellépni.

A függetlenségi pártok.

A két függetlenségi pártban Prónay Dezso bárónak a két párt kooperációja érdekében indított mozgalma volt a beszéd tárgya. Prónay ma este megjelent a Kossuth-pártban, ahol azonban Kossuth Ferenc nem volt fenn. Prónay kérésére a párt Tóth Jánost, Déry Zoltánt és Hoitsy Pált küldte ki az akció megbeszélésére. Prónay előadta a képviselők előtt, hogy elvi ellentéteket a két párt között nem talált, csak személyi ellentéteket és ezért helyesebbnek tartja a kooperáció helyett a teljes egyesülést.

A két párt kiküldöttei szombaton fognak tanácskozni, de alig hihető, hogy a tanácskozás egyesülésre vezessen. Egyelőre még az ad hoc kooperáció terve is akadályokba ütközik.

A Justh-pártban is sokan voltak ma este. Nevetségesnek mondták, hogy a kormány az iglói választás eredményét olyan színben akarja feltüntetni, mintha az az ország hangulatának megváltozását jelentené. Megütközéssel tárgyalták a Kossuth-párti „Budapest” mai cikkét, mely az iglói kudarc miatt a Justh pártot teszi felelőssé. Ilyen ügyek — mondták — nem válnak javára a függetlenségi elvekért folytatott küzdelemnek.

A kormány ellen.

Szatmármegye törvényhatósági bizottsága — mint Nagykarolyból jelentik — Illosvay Aladár alispán elnöke alatt ma délelőtt közgyűlést tartott. A kormánynak a törvényhatóság támogatását kérő leirata szenvedelmes tiltakozást támasztott. Egyhangú határozatban kimondták, hogy a kormány iránt bizalommal nem viseltetnek, támogatásban nem részesítik.

Budapestről jelentik: Tegnap este avatták föl ünnepség keretében a VI. kerületi függetlenségi kör Rákóczi-uton levő új helyiségét. A kör tagjai teljes számban megjelentek és elnökük, Batthyány Tivadar gróf beszédet mondott. Első sorban az alkotmánypárt bomlásáról emlékezett meg. Ez a párt, mondotta, fölcsúszik abban a pillanatban, mikor a kormányhatalom nem áll rendelkezésére és kell-e ennél nagyobb bizonyíték arra, hogy a 67-es új alakulás is csak ideig-óráig vesztegetésekkel és törvénytelen eszközökkel fogja fenntartani magát. Batthyány ezután Hieronyminak az államvasutakról tett iglói nyilatkozatával foglalkozott és nagymerészen kijelentette, hogy az államvasutaknál történt mulasztások nem a koalíció, hanem a régi szabadelvű uralmat terhelik. Végül felhívta hallgatóit, hogy a választásokon járuljanak hozzá azok letöréséhez, akik az általános választójogot meg akarják hamisítani.

Szentkereszty báró főispánsága.

Egy fővárosi újságban megírták, hogy Kolozsvárott elterjedt hírek szerint Kolozsvármegye és Kolozsvár város főispánja Szentkereszty Zsigmond báró, a nagyváradi királyi tábla elnöke lesz. A nagyváradi Szabadság magához Szentkereszty Zsigmond báróhoz fordult, hogy a hír valódisága iránt érdeklődjék. A táblaelnök kijelentette, hogy neve teljesen önkényes kombináció révén került az illető

Mariska: Olyan vőlegényt én is akármikor állítok elő, mint maga, szívem.

Klári: Ne szaporítsuk a szót. Mi sohase szerettük egymást valami nagyon. Ne kényszergezzük tovább a barátságot. Azért mi járhatunk egy varrodába. Maga egyik ablaknál, én a másiknál: jól megférünk.

Mariska (dicsőkedve hazudik): Isten őrizzen! Hát tudja meg, hogy a mai napon feleségül kért egy olyan ur, aki magára rá se néz! És el fogunk költözni a városból is. Alászolgája!

Klári (utána fordul guoyosan): Alászolgája! (Fölmeleg a hegyre és eltűnik).

Mariska (egyedül): No, ennek megadtam a halálos írszurást! Bizonyos, hogy Feri 10 perc múlva itt, ezen a helyen úgy is feleségül kér. Érzem. Miért ne mondtam el hát a való tényt 10 perccel előbb? Hej, Feri, Feri! Innen a felső szikláról fogok leugrani, ha 10 perc múlva feleségül nem kérsz! Az én szívemmel nem lehet ám játszani!

Feri (fűtörészve, hátracsapott kalappal kimelegedve érkezik): Kisztihand Mariska kisasszony! Kisztihand! Remélem, nem várakoztattam sokáig? Pardon, ha úgy van. Kisztihand. (Kezelnék.) Leülhetnék ide a hegyaljába. Gyönyörű az idő. Mi?

Mariska (neheztelve): Megvárakoztatott Kerekes ur...

Feri: Kisztihand, remélem nem neheztel. A lányokat csak úgy kedvelem, ha nem dur-

cásak, hanem engedelmesek, bájosak, kedvesek. Kisztihand, ropantul kimelegedtem. Tegye egy kicsit homlokomra a kezét. Ugy... Hej ez a kis kéz! (Csókolja.) Ki fogja ezt magának mondani?

Mariska (csudálkozva): Ki? Hogy ki fogja ezt magának mondani, Kerekes ur? Nem gondolja?

Feri: Nem tudom drágám. De rossz sorsa ne hozza előmbé azt a valakit, aki rajtam kívül ezt a kis kezét meg merészeli csókolni. Mariska kisasszony nem tud valami szép dalt? Magácska sokat jár társaságba. Hiába, elegáns, sikkés lányoké a világ.

Mariska (szeret, nem szeret virágot tép): Pedig látja, annyi ellenségem van. De talán egyse gyűlöli úgy, mint az a Klári.

Feri: Istenem! Aki szép, annak mindig van ellensége. Legyen büszke rá. Persze, az a szegény lány azt hiszi, a pénz mindent pótol.

Mariska: Klári szörnyet halna, ha én előbb férjhez mennék, mint ő!

Feri (tréfásan): Ne mondja! Próbáljuk meg. Nézze, adja nekem azt a szép kis gyűrűt az ujjáról. Csináljunk olyan próba eljegyzés-félet.

Mariska (némi örömmel): De hátha komoly dolog lesz belőle. Nem jó a tüzzel játszani. Szívesen adnám ezt a gyűrűt, de ezt Klári adta, amikor még nem gyűlöltük egymást.

Feri: Annál jobb. Legalább Klári látni fogja, hogy kettőnk közt komoly dolog van.

Mariska (átadja): Próba eljegyzés... érdekes! Otletes ember maga Kerekes ur!

Feri: Próba eljegyzés... egy kis próba csókkal jár. Nem gondolja, édes Mariskám?

Mariska (felugrik): Mintha beszédet hallottam volna az erdőben. A tulsó hegyen majális van. Valaki könnyen erre tévedhet.

Feri: Érzékeny kis galamb maga. Pedig látja, az igazi szerelem nem is olyan óvatos. És azt a próba eljegyzést nem is olyan tréfából rendeztem...

Mariska: Jó állása van Kerekes urnak?

Feri: Hogy jó-e? Jöjjön üljön ide vissza. Mariska. (Zsebéből iratokat huz ki.) Nézze ezt a sok iratot. Csupa ajánlat az egész. Ebbe a városba is mehetek, abba is. En az állásommal nem vagyok helyhez kötve. Itt is csak addig maradok, míg jól érzem magam.

Mariska: Vigyázzon, a szél elviszi az iratokat. Nézze ott is van egy... gyorsan szedje össze.

Feri: Tíz perc múlva. (Az órát nézi.) Szent Isten! Megkéstem... Kisztihand Mariska, a vasárnapi viszontlátásra! Kis menyasszony! Szavamra mondom, a menyasszonytól egy csókocskát csak kérhetek! Igy... Most sietnem kell. Itt legyen vasárnap!

Mariska: Istenem! Kerekes ur, maga oly furecsa, de én mégis boldog vagyok... Ne távozzunk együtt. Minek adjam magamat a világ számára. Maga menjen el előre... Isten vele.

ajtségbe, a hírek tehát semmi komoly alapja nincsenek.

Az új báni kormány.

Zágrábról táviratozzák: Tomasics bán tegnap éjjel Budapestről Ambros osztályfőnök kíséretében ideérkezett és átvette a kormányügyek vezetését. Már holnapra várják az 1908-ra megválasztott horvát országgyűlés összehívását, mely azonban eddig meg sem alakulhatott. Az országgyűlés összehívása után azonnal kiírják a tizenkét elintézetlen, illetve kettős mandátumra a választást. Ezekre a mandátumokra vonatkozólag következő paktumot kötötték: Azokat a még betöltetlen mandátumokat, melyek kétségtelenül a koalíció birtokát képezték, a nemzeti párt kiváló tagjainak engedik át és a koalíció híveit kötelezni fogják arra, hogy ezekre a jelöltekre szavazzanak. Azokban a kétes kerületekben, hol a Starovics-párti jelölteknek esélyeik vannak, nem állítanak hivatalos jelöltet.

A hivatalos lap közli, hogy a király letovanciei Chavrek Levin nyugalmazott osztályfőnököt a horvát-szlavon-dalmát országos kormány belügyi és Ambrus Emil dr.-t, Zágráb polgármesterét, vallás- és oktatásügyi osztályainak főnökévé kinevezte.

Az osztrák-magyar— orosz megegyezés. A „Times” jelenti Pétervárról: Oroszország és Ausztria-Magyarország nyilatkozatot fognak közzétenni, amelyben hozzájárulnak a következőkhöz: 1. A statusquo fenntartása mindkét nagyhatalom részéről. 2. A törökországi új rend fenntartása. 3. A balkán államok szabad fejlődésének biztosítása. A megegyezéshez Franciaország és Németország is hozzájárul.

Bánffy báró beszámolója. Szegedről táviratozzák: Bánffy Dező báró országos képviselő szombaton Szegedre érkezik és vasárnap délután ott beszámolót tart.

Titkos tanácsosi eskü. Bécsből táviratozzák: Ő felsége előtt ma tették le az esküt mint valószínű belső titkos tanácsosok alhauseni Freund József lovassági tábornok és Gruber Ignác dr. nyugalmazott osztályfőnök, az Osztrák-magyar bank alkormányzója.

Feri: Kisztihand kis menyasszonyom. (El.)
 Mariska (utána néz): Olyan furcsa ember. Néha olyan érthetetlen... Kis menyasszony... De mi van ott a földön? Egy levél... igen, oda fujta a szél. (Fölveszi.) Kerekes Ferenc urnak szól... Talán nem illik, amit teszek, de el kell olvasnom... Olyan örültem ver a szívem. Szerelmes vagyok ebbe az emberbe. Arról a szikláról ugrottam volna le, ha kis menyasszonyának nem nevez. Istenem! Női irás... ki küldi ezt a levelet? Hátha ott is van neki egy előtünk ismeretlen ideálja. Ide félre húzódok és elolvasom. (Kiindul, de ragyogó arccal szembe jön vele Klári.)

Klári: Még mindig az erdőben van, szívem? Azt hittem, régen hazament. Mariska, én ma nagyon boldog vagyok. Bevallom most, azért voltam itt az előbb, mert Kerekes Ferenc találkat kért tőlem...

Mariska: Magától? Nem restell így hazudni? Sohase tartottam valami sokra magát, de ezek után...

Klári: Tudom, hogy nem szeretett soha. Gyakran észrevettem a varrodában is.

Mariska: Ha eddig nem szerettem: ezután gyűlölöm. Nekem mondja ezt, hogy találkára hívta Kerekes ur? Kerekes ur engem. Hívott ide találkára, nem magát!

Klári: Sőt többet mondok. A találkán megkért feleségül.

Mariska: Maga megőrült?! Szerencsétlen leány...

Hieronymi Károlyt megválasztották.

Az elmenekült választási elnök.

Távirati tudósítás.

Arad, február 10.

A függetlenségi jelölt tegnap történt visszalépése már bizonyossá tette a mai iglói választás eredményét. Hieronymi Károly kereskedelmi miniszter ellenjelölt nélkül az iglói kerület képviselője lett, de az egyhangú választás ennek dacára is bővelkedett a zajos jelenetekben. A választási elnök eljárása a kormánypárt részéről botrányokat provokált, melyek elől az elnök csak csendőri fedezet mellett tudott menekülni.

A választás eseményeiről itt következik tudósításunk:

A kora reggeli órákban vig zeneszóval se-reglettek Iglóra a választók a falvakból. A rend fenntartására két század katonaság volt kivezényelve. Pontban nyolc órakor Ujfalussy Bruno választási elnök megnyitván a választási aktust, bejelentette, hogy Hieronymi Károly kereskedelemügyi miniszter az egyetlen jelölt. Egyszermind fél kilencre kitűzte a zárórát. Ezalatt egyre vonultak fel a vidékről beérkező választók.

Fél kilenckor a választási elnök kiépített az elnöki szobából és a városháza nagytermében összegyűltek előtt kijelentette, hogy Hieronymi Károly kereskedelemügyi minisztert az iglói választókerület egyhangulag megválasztott országgyűlési képviselőjeül hirdeti ki. Az elnök azonban a helyett, hogy az erkélyről kihirdette volna az eredményt, amint ily alkalomkor szokásos, visszatért a szobájába. Erre nagy zaj tört ki és követelték az elnöktől, hogy az erkélyről hirdesse ki az eredményt. Az elnök erre nem volt hajlandó, mire Farkas Zoltán, az iglói hatvanhetes párt egyik vezető tagja hirdette ki az erkélyről az eredményt. A nagyteremben összegyűltek ezalatt küldöttséget küldtek be az elnökhöz, amely előadta, hogy a választópolgárság ragaszkodik ahhoz a kívánságához, hogy az erkélyről hirdessék ki az

eredményt. Egyben pedig kérték, hogy a mandátumot, amelyet küldöttség óhajt átadni Budapesten a megválasztott képviselőnek, adja ki. A választási elnök azonban kijelentette, hogy ő a törvény betűihez ragaszkodik s mivel a jelölt, illetőleg megválasztott képviselő nincsen jelen, ő térti bevénnyel postán fogja neki a mandátumot beküldeni, a választási eredményt pedig nem hirdeti ki az erkélyről, mivel a törvény értelmében a jelenvoltagek már közölte.

A választók, akik Batthyány visszalépése dacára vagy másfélezen vonultak fel, nagyon felháborodtak a választási elnök eljárásán. Ujfalussy kénytelen volt a városháza ajtaján nyolcvan csendőr védelme alatt eltávozni. A tömeg azonban ezt észrevette, áttörte a kordont és a csendőrök alig tudták megvédeni az elnököt a súlyos tettlegességektől.

A választás egyik érdekessége volt, hogy a kerület minden részében lelkesen ünnepelték nemcsak Hieronymit, hanem Tisza István grófot is. Tegnap késő este Szepesmegye legészakibb részéből, a magurai hegység aljából egész falvak vonultak Iglóra, mert az a hír terjedt el, hogy Tisza István Iglón lesz. A jammiciek elmentek a községi tanítóhoz és kérték, hogy írjon Tiszának zászlókért. Urunjában megtámadták a Batthyánykorteseket és kéuszerítették, hogy Tiszát éltsék. A kerületből különben impozáns küldöttség fogja Hieronymit a választás eredményéről értesíteni.

A választás eredményének kihirdetése után Hieronymi pártja a következő táviratot küldte a képviselőnek:

„Nagyméltóságod nevével zászlónkon komoly és férfias lelkesedéssel vettük fel azt a küzdelmet, mely épp most Nagyméltóságod egyhangú megválasztása által fényes győzelmet hozott számunkra. E pillanat nagy jelentőségétől áthatva közöljük ez eredményt és küldjük választókerületünk lelkes üdvözlését. Az iglói választókerület polgársága a mai napon bebizonyította, hogy felemeli szavát azon meddő és azomorú állapot ellen, mely minden komoly és produktív munkát lehetetlenné téve, nemzeti fejlődésünk érdekeit már-már a legsúlyosabban veszélyeztette. Nemzetünk jobb jövőjébe vetett bizalommal követjük Nagyméltóságodat, hogy Nagyméltóságod egyhangú megválasztása által alkalmat adott elveink megnyilatkozására. Legyen meggyőződve Nagyméltóságod, hogy a népben osztatlan öröm és lelkesedés kíséri törekvéseinek ezen az utján, melyen a haza sorosan javítani és népünk érdekeit istápolni kívánja. A mindenható adjon Excellenciádnak erőt ehhez a nemes munkához.

Az iglói választókerület Hieronymi-pártja nevében

Münnich Kálmán pártelnök.

Érdekes végül megemlíteni, hogy egy fővárosi lap jelentése szerint Mahler György elöki képviselő, a Justh-párt lelkes tagja tegnap az iglói kerületben tartózkodott és 10,000 koronát ajánlott fel választási célokra, csak hogy Hieronymi egyhangú megválasztását megakadályozza. Minthogy azonban Batthyány Pál visszalépése után jelölt nem akadt, az iglói függetlenségi párt is lemondott Mahler ajánlatáról.

TANÜGY.

(—) Monay Ferenc dr. tanulmánya. Monay Ferenc dr. minorita pap a „Magyar Középiszkola” című tanügyi folyóirat legutóbbi számában értékes tanulmányt írt A minoritarend a magyar középiskolákban címen. A tanulmány, mely külön lenyomatban is megjelent, röviden ismerteti a minoritarend történetét, magyarországi szereplését és különösen a középiskolai oktatás terén vitt nevezetes szerepét.

Klári: Sajnálom magát, Mariska, úgy látom, kellemetlenül érinti a hír. Becsületszavamra mondom: ezalatt fél órával feleségül kért.

Mariska: Én is becsületszavamra mondom: 10 percel ezalatt jegyeztük el egymást. Maga be van csapva! Magát alaposan elbolondította az az ember. (Ijedten, zavartan, hosszasan néznek egymásra.)

Klári: Mariska...
 Mariska: Klári...vajjon...vajjon az az ember melyikünket bolondítja?

Klári: Édes Mariska...minek voltunk ellenségei egymásnak...ha őszinték lettünk volna: nem jutottunk volna ennyire. Mi Kerekes Ferenc miatt gyűlöttük egymást.

Mariska: Egyszerra hívott találkára... Vajjon melyikünket szereti? Ezt kell megtudnunk... itt ültünk az előbb a fűben. Nézze, kiesett a zsebéből egy levél... elvassuk el...

Klári (Mariskához simulva olvassa): Édes jó férjem! Értesítek, hogy gyermekünk hála Istennek, jobban van már. Most már csak igyekezz valamelyik városban megtelepedni, hogy én is utánad mehessenek; ne így éljünk ketten, kétfelé. Csókol szerető feleséged.

Mariska, Klári kétségbeesetten borulnak egymás nyakába és zokogva sirják:

— Mind a kettőnket megcsalt, — felesége van...

A Haverda-pör tanui.

Vita Popper körül. — Mariska férjének vallomása.

Távirati tudósítás.

Arad, február 10.

Az elnök negyed 10 órakor nyitja meg a mai főtárgyalást. Megállapítja, hogy eddig negyvennégy tanut kellett volna kihallgatni, de ezek közül még harmincötöt nem hallgatott ki a bíróság.

Később az ügyész elállott egy csomó tanu kihallgatásától s ennek következtében a tárgyalást rövid idő múlva itélethozatallal befejezik.

Mai távirati tudósításunk a következő:

Popper szavahihetősége.

Az ügyész eladja, hogy Popper Gyula tegnapi vallomása szükségessé teszi a további vizsgálatot. Igen különös, hogy Poppert azóta jelentették föl két bűnyűben is, amióta terhelen vallott a Haverda-ügyben. Poppert lehetlenné akarták tenni. Kéri Désy Géza dr., Csillag Dezsőné és Vidor Tivadarné kihallgatását arra, hogy Poppert egyenesen megfenyegették a védelem részéről és befolyásolni akarták, hogy ne álljon elő terhelő vallomásával.

Piller dr. védő: Nem akarom ismételni azokat az okokat, amelyeket tegnap eladtam azért, hogy Popper Gyulát esküre bocsátani ne méltóztassék, nem pedig azért, mert kimélni akarom Popper Gyula érzékeny lelkét. De miután a vádhatóság képviselője tér vissza Popper vallomására, kénytelen vagyok hangsúlyozni, hogy a jogi szempontoktól eltekintve, olyan ember vallomása hitelt nem érdemelhet, akinek szavahihetősége a nullánál kevesebb.

Bródy Ernő dr. védő: A Kuria a szegedi esküdtbíróasztalt nem a Popper ellen folyó bűnyűeknek a lefolytatására delegálta; homályosan úgy emlékszem, hogy itt a Haverda-ügyet és nem a Popper váltóhamisítási ügyet tárgyaljuk. A szegedi esküdtbíróasztal nem illetékes, hogy a váltóhamisítás kérdésében döntsön. Ha a kir. ügyész ur mindenképpen ki akarja deríteni az igazságot, ne tessék azt egyoldalú bizonyítás alapján keresni, hanem tessék megidézni a Popper-familián kívül a váltóhamisítási ügyben a főljelentőt és a tanukat.

Lengyel Zoltán védő: Amidőn a kir. ügyész ur azt állította, hogy a bűnyűgygyel valaki diszkreditálni akarta Poppert, megsérti a budapesti bíróságot és ügyészséget, mert feltételezi, hogy bárki kedvéért megindították a vizsgálatot anélkül, hogy komoly okok forogtak volna fenn.

A bíróság hosszas tanácskozás után nem hozott még határozatot az ügyész indítványa felett, hanem meghallgatja előbb Popper Gyulát, hogy mire nézve kívánja Désy Géza dr. kihallgatását.

Az elnök (Popperhez): Nyilatkozzék, ki a védője az okirathamisítási ügyben?

— Kristóffy dr.

Az elnök: Nem Désy?

— Nem.

— Elmehet. (Popper eltávozik e teremből.)

A bíróság ekkor ismét visszavonul és kevéssel utóbb kibirdeti a határozatot, a mely szerint az ügyész indítványát elutasítják és nem idéznek be újabb tanukat. Az ügyész semmi ségí panaszt jelent be.

Főlösleges tanuk.

Lengyel Zoltán: Vojtha érdekében újabb tanuk kihallgatása nem szükséges. A vádnak nincs ellene bizonyítéka. Indítványozza, hogy a multkor ingadozó tanukat ne hallgassák ki, de

ha ezt megteszik, úgy hallgassák ki velük szemben Fehér Fülöpöt és Fehér Fülöpnét. Azonkívül Nemén József, Bergel Dezső, Tábori Margit, Minikus Alajos, Serédi Ernő postatisztekot, akik bizonyítják, hogy Vojtha március 26-tól április 22-ig mindennap Budapesten volt. Azonkívül kéri a 90-ik számú postahivatal nyilatkozatát, hogy a kritikus idő alatt Vojtha állandóan ott hivatalnokoskodott. Ha az ügyész ettől eláll, akkor kérem április 14 ére megállapítani, hogy Vojtha akkor is hivatalában dolgozott. Temesváry Imréné állítólag április 14-én látta Vásárhelyen Vojthát. Ez teljesen kizárt dolog. Vojtha előéletének tanaira vonatkozólag is nyilatkozatot kérek az ügyésztől. Én kérem az előéletet fessegető tanuk mellőzését. Az esküdtteket a már nem ellenőrizhető multtal nem lehet befolyásolni. Az ügyész ur adjon bizonyítékokat és ne azzal jöjjön, hogy tíz évvel ezelőtt Vojthának egy tők-alsó kiesett a kezéből, vagy pedig azzal, hogy huszonegyje volt-e vagy fuces a.

Lefkovic Lukács védő bemutatja Vojtha hivatali erkölcsi bizonyítványait, melyek bizonyítják, hogy mindig jól viselkedett. Kéri ezeknek az okiratoknak hivatalos beszerzését. Vojtha Antal hivatalos okmányokkal tudja bizonyítani, hogy március 1 től április 20-ig hol volt és hogy a kritiku. időben Budapesten tartózkodott.

Szapár József ügyész: Lengyel Zoltán indítványa szerint elállok azoknak a tanuknak kihallgatásától, akik Vojtha ellen bizonyítékokat akarnak hozni, mert ezek a tanuk nem bizonyítják a vád álláspontját. (Nagy mozgás.)

Lengyel Zoltán dr.: Ezek után én is elállok összes tanuim kihallgatásától, csak Grósz Dezső és Szigeti Károly szabadkai lakosok kiballgatását kérem.

Elnök kihirdeti a bíróság határozatát, mely az ügyész indítvány értelmében mellőzi a vád tanuinak kihallgatását és elrendeli Grósz és Szigeti kihallgatását. A bíróság határozata nagy hatást tett, mert most már bizonyosnak tartják, hogy az ügyész Vojtha ellen bizonyítékok hiányában elejti a vádat. A bíróság a tanuk mellőzésével 3 napi időt takarított meg és így a verdikt vasárnap reggelre várható.

Az elnök felolvastatja a postaigazgatóság jelentését, mely szerint Vojtha az összes kritikus napokon részint szolgálatot teljesített a postán, részint a posta-tanfolyamon volt, a gyilkosság napján pedig állandóan Budapesten tartózkodott.

Schusztér Lajosné tanu lényegtelen részleteket ad elő.

Szapár ügyész: Elfordult többször, hogy Jánossy nem ment haza éjjel?

Tanu: Igen.

Piller védő: Milyen ember az a Jánossy?

— Izzgatott, ideges ember volt mindig. Nincs annak ép esze.

Mariska szerelmei.

A délutáni tárgyalás első tanuja Rácz Ernő gyógyszerész, Mariska legkitartóbb udvarlója volt.

Elnök: Felkérte önt Haverda Mariska valamilyen tanuskolásra vagy alibi-igazolásra.

— Április 9 ike táján találkoztam vele az Ujvilág kávéház előtt, de tanuskolásra nem kért fel, csak azt közölte velem, hogy levelet irt részemre Szabadkára. De én ezt a levelet nem kapam meg.

— Önnek ebben a levélben azt írta, hogy „megsegítem magát is, ha megkapom az örökséget.” Mire céltott ez?

— A fizetésem akkor letiltás alatt állott s úgy látszik ennek feloldására céloz, mert a

lefoglalás részben Mariska, részben férje riatt történt.

A tanut a bíróság megeskette.

Fehérváry Ferencné, a török-utcai lakás takarítónője elmondja, hogy Mariska és Jánossy imádták egymást. Jánossy Vojthára féltékeny volt és kérte Mariskát, távolítsa el. Azt nem vette észre, mintha Jánossy és Mariska a gyilkosság gondolatával foglalkoztak volna. A gyilkosság napján tiszta ruhát vitt és kérdezte Mariskától, hol van Jánossy. „Levegőre ment”, — mondta Mariska. Azt is tudom, hogy Jánossy egyszer szerelemből megharapta Mariska karját. Mariska és Vojtha ebben az időben egyszer egész nap tanácskoztak és még éjjel is tárgyaltak és mert félték Jánossytól, riglivel bezárták az előszoba ajtaját.

Tenneberg Henrik a következő taru, aki elmondja, hogyan utazott Mariska a gyilkosság hírére Szabadkára.

Elnök: Igaz-e, hogy Mariska a gyilkosság hírére azt mondta volna, hogy jót tett az édesanyámmal, aki lelő te?

— Igaz.

Biró Ármin: Kedves, „aranyos” asszonynak ismerte Mariskát.

Klein Pál Lipótné: A gyilkosság napján éjfélkor jött hozzánk Mariska fiával. A gyilkosság hírére leelőször én közöltem Mariskával. Nagyon meg volt lepve és keservesen sirt. Azt nem vettem észre, mintha Jánossy bizalmasan akart volna beszélni Mariskával.

Ügyész: Konstatálni kívánja, hogy Jánossy a főtárgyaláskor bevallotta, hogy a fürdőszobában egyedül tárgyalt Mariskával, mert a kis fiut kiküldték törülközőért.

Jánossy: Azt is kérem megállapítani, hogy szembesítéskor módosítottam-e a vallomást.

Elnök megállapítja, hogy Jánossy tényleg egyedül volt a fürdőszobában Mariskával.

A bíróság a tanut esküre bocsátotta.

Ezután a táviratilag megidézett Feleki Mór szabót hallgatták ki. Vallomásában Popper vallomását igyekezett gyengíteni.

Ugró Gyula dr. upesti polgármester Jánossyról, mint hiva'aluokról elmondja, hogy igen jó közigazgatási tisztviselő volt és csak az utóbbi időben hanyagolta el dolgait. Idegessége miatt ezután állását is el kellett hagynia.

Haverda Mariska férje.

Haverda Mariska, volt férje Jarmatzky Sándor dr. upesti főjegyző a következő tanu.

— Akar-e vallani? — kérde te az elnök.

— Határozottan vallani óhajtok. Haverda Mariskát 1898 ban vettem nőül. Esküvő után öt heti nászutra mentünk, azután Szabadkán telepedtünk le. A Haverda familiával azonban állandó viszályban voltunk, aminek legfőbb oka az volt, hogy Haverdáné gyűlölte a leányát, apja pedig szerette. A viszálykodásnak az lett a vége, hogy felmentünk lakni Budapestre. Havi 200 korona segélyt kaptunk, ez azonban megszűnt, mikor Haverda Boldizsár meghalt. Százezer korona adósságunk volt ekkor, amelynek legnagyobb részét feleségem csinálta. Emiatt mindjobban elhidegültünk egymástól és közös megegyezéssel elváltunk. Az adósságból 25 ezer koronát megamra vállaltam, mégis 70 ezer korona erejéig vezettek végrehajtást a fizetésemre. Ami Jánossyt illeti, tisztességes emberként mutatkozott, de később megváltozott.

Az elnök: Tudott ön arról, hogy később viszonya volt a feleségével?

A tanu: Mondották, hollomásból mindent tudok.

(Haverda Mariska sirva fakad.)

— Haverda Mariska édesanyja, — folytatta Jarmatzky — még kis fiunk keresztelőjére se

jött el, tudomást se vett unokájáról. Amikor Haverda Boldizsár meghalt, az anya a legkíméletlenebb fogadtatásban részesítette leányát. — A tanu ezután részletesen elmondja a végrendelet körüli pereskedést.

Lengyel Zoltán: Tud-e ön arról, hogy Haverdáné és unokanővére, Dengl Alajosné között természetellenes viszony volt?

— Erről csak hallottam.

Az ügyész: Mit követeltek önök a hagyatékából?

— 150 ezer koronát.

— És mennyit kínált Haverdáné?

— Teljes kielégítésül 40 ezer koronát.

Rónai Józsefné, Haverda Mariska budapesti szállásadónője a következő tanu, aki mint Szabadkán, most is Mariska mellett vallott. A tárgyalást holnap folytatják.

A város jéggyárát épít.

Vita a közgyűlésen.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, február 10.

A törvényhatósági bizottság mai folytatásos közgyűlésén hosszas vita után nagy többséggel elfogadta a tanácsnak a jéggyár felállítására vonatkozó javaslatát és kimondván a kérdés sürgősségét, elhatározta, hogy a közgyűlési határozat csak birtokon kívül felelkezhető meg.

A közgyűlés eme részéről az alábbi tudósítás szól:

A tanács javaslatát Zubor Andor aljegyző ismertette. Az idei nyhe tél szükségessé teszi, hogy a törvényhatóság gondoskodjék a város jégszükségletéről e ezért jéggyár felállítását javasolja a tanács. A számítások szerint a gyár felállítása 80 ezer koronába kerülne, ennek egy részét az államsegélyből fennmaradó 31 ezer koronával fedeznék, a többi költséget a város folyó számlára felveendő kölcsönből fedezi. Bizza meg a közgyűlés a tanácsot, hogy a gépeket szerezzék be és a pénzügyi részről felterjesztést tegyen a belügyminiszternek. Végül mondja ki a törvényhatóság, hogy a határozat csak birtokon kívül felelkezhető meg. Zubor bejelentette még, hogy Grosszmann Jakab dr. ajánlatot tett, hogy ő készséggel átadja a városnak az ő jéggyárát, ezt az ajánlatot azonban nem lehet elfogadni, mert kérdés, hogy ezzel a gyárral fedezhető-e a város közönségének jégszükséglete.

Reisinger Sándor nem helyesli, hogy bizottsági tárgyalások nélkül hozták ide a kérdést. Szívesen hozzájárul a tanács javaslatához, de előbb tanulmányozzák a kérdést.

Varjassy polgármester kifejti a kérdés szükséges voltát és kéri a közgyűlést, hatalmazza fel a tanácsot, hogy saját hatáskörében járjon el.

Steinhardt Mór dr. nem tartja közzükségletnek a jéggyár felállítását és azt javasolja, hogy a város lucsvnai jéggel fedezze a maga szükségletét.

Virágh főmérnök elmondja, hogy a tanács behatóan foglalkozott a kérdéssel.

Schvarcz Zsigmond szerint a törvényhatóságnak kötelessége gondoskodni a város közönségéről. Csatlakozik Reisinger javaslatához.

Varjassy Árpád kifejtette a jéggyár létesítésének közhasznú voltát és a tanács javaslatának elfogadását indítványozza.

Glück Károly a mészárosok álláspontját fejtette ki és hangsúlyozta, hogy a mészárosok kötelezték magukat arra, hogy jégszükségletüket a jéggyárból szerzik be, ha természetes jég is van.

Adler Andor esodálkozik azon, hogy a gépüzemnek igazgatója ilyen eminenter műszaki kérdésben nem nyilatkozik. Azt akarja tudni, hogy milyenek a számítások. Előzetes szaktárgyalásokat javasol.

A polgármester bezárta a vitát s a közgyűlés többsége elfogadta a tanács javaslatát, majd Reicher Károly főügyész indítványára kimondta a sürgősséget s ily határozat csak birtokon kívül felelkezhető meg.

A gésa és a magyar tengerész.

Öngyilkosság pillangó kisasszonyért.

Távirati tudósítás.

Arad, február 10.

Néhány soros hir jelent meg a budapesti lapokban arról, hogy egy Kovács Sándor nevű vasutas az Abbázia kávéházban agyonlötte magát. A szerencsétlen Kovács Sándor szombathelyi fiu volt, kinek élete folyásáról és exotikus szerelméről, amely halálba kergette, sok érdekes dolgot lehet beszélni.

Az öngyilkos Kovács Sándor ugyanis Kinában, Pekingben az osztrák-magyar nagykövetségnél volt tengerész. Egy barátjának írogatott leveleket a copfok hazájából, sorokat a boxer-lázadásról, a magyar katona Kinában való keserves sorsáról és már akkor emlegette, hogy van ott a nagy falun belül egy kis leány, akinek szeme bilinesbe verte az ő hazavágyó lelkét és csak ez az egy, egyetlenegy, amit sajná'ni fog a copfok hazájából, ha út a szabadulás órája és hazahozza a nagy hajó. Ugyan ki gondolta volna akkor azokból a hazavágyó irásokból, hogy erősebb lesz annak a kis kínai gésának a szeme tüze, szive lángja, mint az otthonnak édes öröme, hogy tragédiát csinál majd az a kis kínai lány és szerelmével halálba csalogatja a szombathelyi katona gyermeket.

Pedig hát ime, tragédiát csinált a kis kínai leány. Pillangó kisasszony megfordított meséje ez a tragédia. A szombathelyi fiu sehogyse n bírta feledni azt a kis kínai leányt. Minden gondolatja vissza-vissza szállt abba az exotikus világba, ahol 37 hónapot töltött örömben, bánában. Nem volt itthon maradása, nem találta helyét sem társaságban, sem munkában, ide-oda vándorolt és egy barátjának sokszor emlegette, hogy boldogtalan szerelme nem hagyja nyugodni, nincs éjjele se nappala, egyre arra a kis kínai leányra gondol, akit nem hozhat magával és egyre azt mondogatta:

— Vagy visszamegyek hozzá akármi uton módon, vagy meglásd, meghalok.

És meghalt. Az utóbbi napokban feltűnően jókedvű volt, mindig mulatott, ugylátszik készült a halálra. Celiidőmokról, ahol mint segédmozdonyvezető volt alkalmazva, áthelyeztette magát Budapestre; itt állandóan mulatóhelyeken töltötte idejét. Mulatás közben vált meg az élettől is. Az Abbázia kávéházban egy észrevétlen pillanatban revolvért vett elő és azzal föbe lötte magát. Azonnal meghalt.

A mandolaszemű gésa pedig türelemmel várja vissza kedvesét.

EGYESÜLETI ÉLET.

(*) Meghívó. Az Aradi Katolikus Háziaszonyok Egyesülete e hó 12-én, délelőtt fél 11 órakor a városháza nagytermében évi rendes közgyűlést tart, melyre az egyesület tagjait ezennel tisztelettel meghívom. Gróf Károlyi Gyuláné, elnök.

TORVÉNYKEZES.

§ Rabló suhanc. A mult év november havában a Pécska felé vezető országuton kóborolt Keszeg Ferenc 18 éves foglalkozás nélküli legény. Kepezán Demeter gazdálkodó arra haladt kocsijával és Keszeg megkérte, vegye fel. Kepezán teljesítette a vándorlegény kérését és a kocsin barátságosan elbeszélgetett vele. Egyszerre Keszeg Ferenc kést rántott elő, az arcán és torkán megsérelmezte Kepezánt, majd elakarta rabolni 20 koronát tartalmazó pénztárcáját. Kepezán kétségbeesett erőlködéssel védekezett, lerugta támadóját a kocsiról és így a rablás megghiusult. Az aradi királyi ügyészség rablás kísérlete és súlyos testi sértés büntette miatt emelt ellene vádat. Ma volt az ügyben az esküdtszéki tárgyalás Köller János táblai bíró elnöklote alatt. Az esküdtek Pogonyi Nándor kir. ügyész vád és Székely Ferenc dr. ügyvéd védőbeszéde után a vád tárgyává tett cselekményben mondták ki bűnösnek a vádlottat. A verdikt kihirdetése után Pogonyi ügyész kérte a bíróságot, ugy szabja ki a büntetést, hogy annak tartama elégséges legyen, hogy a fiatal-korú vádlott erkölcsileg megjavuljon és a becsületes emberek sorába visszatérjen. A bíróság az esküdtek igazmondása alapján Keszeg Ferencet öt évi fogházbüntetésre ítélte.

§ Beperelt járás. Steigerwald István építész a nagyhalmági járás ellen 11151 korona 30 fillér erejéig rendes pert indított az aradi törvényszék előtt. Keresetében elmondja, hogy 24651 koronáért egy épületet emelt a járásnak, amelyet a kincstár jelenleg az ottani járásbíró-ság előjaira bérelt ki. Az épület építési költségeiből azonban a járás a kereseti összeget vonakodik kifizetni és így Steigerwald annak megítélését kéri.

§ Vallás elleni vétség. Keveresán Filipnének a pécskai görög keleti temető mellett buzaföldje van. A mult év tavaszán egy temetési menet haladt keresztül az asszony földjén, a vetéseken, ami olyan indulatba hozta Keveresán Filipnét, hogy szidalmazta a temetési menetet és a papot. A pécskai járásbíró-ság Keveresán Filipnét vallás elleni vétség miatt hét napi fogházbüntetésre ítélte. A büntetést az aradi törvényszék mint felebbviteli bíróság 20 koronára szállította.

§ Ötszáz korona a becsületsértő levélért. Budapestről írják: Megyeri-Krausz Izidor dr. a birtokán lévő szeszgyárat bérbe adta Kalmár Sándor szeszmagykereskedőnek. Kalmár később ugy találta, hogy Megyeri nem tartja be a szerződésben magára vállalt kötelezettségeket, s erről a véleményéről levélben adott kifejezést Megyeri előtt. A levélben, amelynek a címzése az egyszerű és demokrata T. betűben merült ki, Kalmár 250 korona kártérítést is követelt. Megyeri válaszolt a levélre, s azt írta, hogy Kalmár hamis számadatok alapján állította föl a követeléseit, kifogásai rosszhiszeműek és hogy a levél egyszerűen zsarolási kísérlet. Kalmár erre becsületsértés címen följelentette Megyeri dr.-t, akit ma a budapesti járásbíró-ság ötszáz korona pénzbírságra, nemfizetés esetén huszonöt napi elzárásra ítélte el.

§ A színész pöre. Budapestről írják: Sziklai Kornél színigazgató megtudta, hogy mostoha fia, Gonda István volt aradi színész, Gonda László pénztáros fia, mások előtt sértő megjegyzéseket tett rá. Erre levelet írt Gonda Istvánnak, akit ebben a levélben válogatott becsületsértő kifejezésekkel illetett. Gonda István följelentésére becsületsértés vétségéért ma vonta felelősségre Baumann dr. járásbíró Sziklai Kornélt. A tárgyaláson Sziklai jogi képviselője viszonyvadás emelt becsületsértés vétsége ellen Gonda István ellen. A bíró a lefolytatott tárgyalás után csupán Sziklai Kornélt ítélte el becsületsértés vétségéért ötven korona pénzbüntetésre. Gonda Istvánt a viszonyvadás alól fölmentette.

A szegedi urinők Vojthánéért.

Az ajándék-csokor.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, február 10.

Vojtháné tudvalevőleg az egész Haverda-pör legszimpatikusabb alakja. Csodás odaadásal védte meg a férjét, jóllehet a pörnek nyilvánvaló lefolyásából nemcsak ő maga, hanem az egész érdeklődő világ meggyőződhetett arról, hogy Vojthának Haverda Mariskával olyan barátsága volt, amiért nem érdemelte meg a hitvesi hűséget. Vojtháné különben nemcsak a viselkedése okán szimpatikus, hanem a külseje miatt is. Körülbelül harminc-harminékét esztendő, kívánatosan fejlett nő, gyönyörű fehér arccal, amire a sok megpróbáltatás nem nyomott ráncokat, hanem finom, bánatos vonásokat adott. Igazi Madonna-arcú van, mint ahogy azt az olasz festők pingálták a tizenhatodik században. Szegeden nem is beszélnek másról, mint erről a bubánatos, szép asszonyról, aki bírótól-bíróhoz, ügyvédtől-ügyvédhez jár, sűrűn összetett kezekkel könyörög, hogy mentse meg az urát, aki ártatlan az egész ügyben, a tévelyedése, hogy ebbe a társaságba került, ültette őt a vádlottak padjára.

Szegeden több urinőből álló társaság volt együtt tegnap. Körülbelül huszan lehettek egy előkelő füstölő szalonjában, ahol természetesen a Haverda-pörről beszéltek.

— En láttam a Mariskát, — kezdte egy orvos fiatal felesége, — mondhatom, nemcsak az anyagilkos nem néz ki belőle, de még a férfitrontó sem. Olyan jelentéktelen kövér asszony, mint egy vásárcsarnokbeli hölgy. Csak éppen, hogy sikkos egy kicsit.

— No, nem is olyan veszedelmesen sikkos, — jegyezte meg az egyik ur nő kezei között, — nem szabad a frivol viselkedésre mindjárt ráfogni, hogy az sikk.

— Attól függ, hogy ki milyennek találja. Némelyik a frivolásra rámondja, hogy az elegancia, más meg a szoliditást bambaagnak nézi, — mondta egy harmadik.

— Nem is attól függ, — mondta egy kacér kis asszonyka, aki magára vonatkoztatta ezt a megjegyzést, — nem attól függ, hogy ki mit mond, hanem attól, hogy ki mit tud elérni. Az egyik egy jóra való férjet ér el a kacérágával, a másiknak ez a veszte. A természetből kapott adományokkal okosan élni, és a nő művészete. Megértette kérem? — szólt és egy kezes mozdulatával igyekezett bizonyítani, hogy ő bizony tud élni az isteneknek eme gyönyörű adományával.

Az epés megjegyzések áradata már azzal veszélyeztetie a teát, hogy otthagyják, hogy a teasütemény a háziasszony öröme megmarad. Ez azonban nem következett be, mert valaki a beszélgetésbe dobta ezt a szót:

— Vojtháné!

— Jaj, Vojtháné, Vojtháné, — sóhajtoztak a nők, — ez egy nagyszerű ellentéte a Mariskának. Ez egy odaadó, hűséges asszony, amilyent keresni kell a nők között, — mondta egy szentimentális lelkületű nő, aki mint egy bibliai, mindig magával cipelte Kármánnak „Fanny hagyományai” című munkája díszes miniatűrkiadását.

Ehhez a kijelentéshez egyhanguan csatlakozott a társaság, mert mindegyik tudott valami szépet mondani a bánatos fiatal asszonykáról, aki a férje megmentéseért emberfeletti munkát fejtett ki.

— Egy csokrot csináltatunk neki, fehér részből és székfűből és átadjuk neki a vallomása után a tárgyalóteremben, mondta a

kacér nőcske, aki — amint ebből is kitetszik — tudott élni az istenek adományával.

Ez az eszme mindenkinek tetszett és az eszmét mindjárt honorálták is. Két-két koronából negyven korona gyűlt egybe.

A pénzt egy borítékba tették és egy levelet is irtak hozzá:

Kérjük a virágárust, csináljon egy gyönyörű fehér csokrot, fehér szalaggal. A fölírás ez legyen: *Vejtha Antalnénak, a legszebb lelkű asszonynak. Vigyék el holnap a tárgyalásra és adják át neki.*

A levél kívánságát teljesítették, ma már át is adták a csokrot a szép arcú és nemes lelkű asszonynak.

IRODALOM ÉS MŰVESZET.

A színház műsora:

Péntek: A király, vigjáték. (A bérlet)
Szombat: Pillangó kisasszony, opera.
Dálnoky Viktor dr., az Operaház tagjának és Satojka Annuska, az Operaház ösztöndíjas növendékének felleptével. (B bérlet.)
Vasárnap: D-lután: Mérsékelt helyekkel: Sári bíró, parasztkomédia. Este: Bohémek, opera.
Dálnoky Viktor dr. vendégfelleptével. (C bérlet.)

A Chantecler Budapesten.

(Szenzációs szindarab fővárosi színpadon.)

Fővárosi tudósítónktól.

Arad, február 10

Megirták már a lapok, hogy Párisban olyan szindarabot mutattak be, amelyben a színészek madárjelmezt viselnek és állathangokat utánóznak.

A párisi szenzáció a Rostand premiérről szóló távirati tudósításokkal és újságközleményekkel megérkezett Budapestre és ma mindenütt, ahol irodalmi és művészeti kérdésekkel foglalkoznak, a Chanteclerről beszélnek. A francia kakas kukorékolása a művészberekben visszhangzik nálunk.

— Beszéljetelek valamit arról a skandalumról, — szól törzsasztalánál a mester, Ujházi Ede, aki a nagy rekláman Chanteclert egyszerűsít skandalumnak.

A budapesti agyanevezett kultúreberek jelentékeny része otthonos a francia főváros nyilvános életének ismereteiben és tud egyet-mást arról, mi a nyitja az olyan hatásoknak, mint Chanteclerben a naphoz szóló ódának. Párisban a franciát meghatja, az extázisig fellekesíti egy szép vers, melynek nemzeti vonatkozásait megérti, magába szívja és lelkének érzésével növeli. És annak a publikumnak fejlett érzéke van a versek iránt, lelkesedni tud a költemény művészeti szépségeiért, képes egy-egy szenzációs rimet is megtapsolni.

Minálunk az ilyen fajta lelkesedés majdnem ismeretlen a színházban. Persze a nemzeti szellem megszólaltatása is másképen hangzik a színpadról. Valószínűleg lenne hatása olyan verses drámának, hazafiamnak, amelyik úgy lenne megírva, mint Arany János Toldija.

Érdeklődnek afelől, hogy vajon a Chanteclert előadják-e Budapesten? Igen. A darabra szerződés kötött a Nemzeti Színház. A szerződés különbözik az általánosoktól. Tudniillik a Chanteclert nem lehetett úgy megvenni egészen korlátlan előadási joggal, mint ahogy külföldi darabokat rendszeren megszoktak venni, hanem a szerződés 7 százalékra szól, amit a jövedelemből minden előadás után fizetnek és erre adott a Nemzeti Színház tizezer korona előleget. A darab még nem érkezett meg, de a jövő héten valószínűleg már itt lesz. Abrányi Emil fogja fordítani, akivel a Nemzeti Színház már megegyezett a fordítás díjára nézve. A könyvben való kiadás joga a fordítóé marad.

Persze a mostani szezonban nem kerülhet még színre, mert néhány hónapra itt is szükség lesz a párisi minta átvétele mellett is a diszkrét

és ruhák elkészítésére és a szereplők betanítására.

— Legkorábban talán valamelyik mozgóképszínházban látjuk Budapestten a Chanteclert — hallatuzik a vélekedés.

Ezzel szemben azonban igen erősen áll az a feltevés, hogy mozgószínháznak nem engedik át előbb, mint csak akkor, amikor az igazi színpadon lejátszódott. Mert nagyon ügyelnek a vállalat üzleti részére, hogy minél nagyobb kamattal megsokszoroztva szerezzék vissza a befektetett óriási tőkét, tehát amíg csak lehet, a kíváncsiak színházban legyenek kénytelenek megnézni a szenzációt. És ha Párisban letiltják a mozgóképekben való időelőtti bemutatást, letiltják azt Budapestten is éppen azért, minthogy a színházi előadás szerződése percentekre szól és csak azután akarják kiaknázni a mozgóképeket.

A pesti asszonyokat külön érdekli a Chantecler-divat, ami Párisban a premiéren mutatkozott. Ott divatcsináló előkelő dámák sarkantyus sárga cipőkben és kakas, fácán, tyúk, meg bagoly kalapokkal jelentek meg.

Azt remélik, hogy ez a divat nem fog előbb Budapestre érkezni, mint magának a Chanteclernek budapesti előadása idején.

— Különben — mondja kedves nevetéssel Ujházi mester — az nem is lehet valami rossz: egy szép asszony piciny sarkantyus lábakkal.

* Lehár darabja — plágium? Különös perről értesítenek bennünket Bécsből. Egy temesvári német élelapp szerkesztője bepörölte Lehár Ferencet és szerzőtársait, akiket azzal vádol, hogy a nemrég nagy sikerrel előadott *Cigányszerelem* című operettet tőle plagizálták. A pörös-ködő lapszerkesztő Jenkner Oszkár, a *Die Posauze* című temesvári élelapp tulajdonosa, aki a bécsi törvényszéknél szerzői jog bitorlása címén pört indított Lehár Ferenc zeneszerző, Bodanszky és Wildner szövegírók ellen, akik állítólag a *Cigányszerelem* librettóját tőle plagizálták. A szerkesztő előadta keresetében, hogy évekkel ezelőtt a bécsi *Karl* színház igazgatóságához operettet nyújtott be. Az igazgató azt mondta, hogy a darab szövege jó ugyan, de mégse adhatják elő. Később aztán vissza is kapta a színházról az operettet. Amikor a *Cigányszerelem* című Lehár-darabot nemrég látta, konstataulta, hogy annak a meséje az ő visszautasított operettjéből készült. Ezért szerzői jog bitorlása címén pört indít a szerzők meg a színház ellen és több ezer korona kártérítést kér.

* A temetői kapupályázat eredménye. Ma délelőtt Verjassy Lajos polgármester elnöklésével tartott ülést az a zsűri, melyet a temetői diszkapú pályaterveinek felülbíráására küldött ki a törvényhatósági bizottság. A hét pályaterv közül a bírálók „In memoriam est” jellegű művet egyedül találták díjazhatónak. A jelölés levél felbontásánál megállapították a bírálók, hogy a művészi izlésre és technikai tudásra valló tervet Steiner József építész készítette. A tervet a háromszáz koronás első díjjal jutalmazták. Több díjat a bizottság nem adott ki.

* A király. Holnap kerül színre a tavalyi szezon egyik nagy sikert aratott vigjátéka, A király. A címszerepet ezúttal is Szendrey Mihály játssza, akinek ez egyik legsikerültebb alakítása. A többi főszereplő a következő: Novák Irén, Zalay Margit, H. Harmath Józsa, Várnay, Ditrői, Delli, Leövey és Polgár.

* A pillangó kisasszony — vendégekkel. Pucini világhírű operája, a Pillangó kisasszony szombaton két vendéggel kerül színre. Az egyik vendég Satojka Anna, az aradi származású opera-énekesnő, aki a címszerepet áneklis aki ezt a szerepet az Operaházban sikerrel énekelte. A másik vendég Dálnoky Viktor dr.

az Operaház kiváló baritonistája, aki vasárnap este a Bohémek-ben is fellép.

* Az Uránia új műsora Minden törekvésével azon van az Uránia-színház, hogy a legszebb látványokból állítsa össze műsorát. Pénteken mutat be ismét olyan műsort, mely újabb dícsőséget jelent az Urániának. Három természet utáni felvétel, három maradandó emlék. A palermói öböl a világ egyik legzebb természeti jelensége, melynek különböző pontjain festői elhelyezésekben látjuk a kapucinusok zárdáját, a híres aggok menhelyét. Finnország helsingfóri kikötőjéből a jég-törő hajókat látjuk utrakelni, hogy a jég-törlők közé ékelt hajókat kimentessék veszedelmes helyzetükből. Érdekes etnografiai kép egy auvergnei lakodalom. A népszép felvonulása az anyakönyvvezetőhöz, a templomba, utána a lakodalmi tánc tarka mozgalmak jelenetek. Egy korzikai dráma keretében látjuk Napoleonnak születését. Az egész műsor a legkiválóbb mozgóképek sorozata, mely kitűnő szórakozást biztosít a közönségnek. 241.

VÁROS ÉS MEGYE.

Arad megye rendkívüli közgyűlése. Jövő hét szombatján, e hó 19-én rendkívüli közgyűlést tart Arad megye törvényhatósága. A rendkívüli megyegyűlésen szerepelnek a *Kbuen-Hedervár* kormányának bemutatkozása, *Károlyi* Gyula gróf felmentett főispánnak a vármegyétől való bocsátása és ezeken kívül több kisebb jelentőségű megyei és községi ügy. A kinevezendő új főispán beiktatása nem ezen a közgyűlésen, hanem egy később összehívandó rendkívüli közgyűlésen fog megtörténni.

Az autobusz-vállalat mérlege. A város autobusz-vállalatának elmúlt évi üzleti mérlegét a felügyelő-bizottság betérjesztette a törvényhatóság mai közgyűlése elé. A mérleg szerint az elmúlt év összes bevétele 128.355 korona 24 fillér, míg az összes kiadás 136.023 korona 13 fillér volt s így 7525 korona 66 fillér deficit mutatkozott. A mérleg részleteit már ismertettük, valamint azt is, hogy a felügyelő bizottság a következő üzleti évtől 40.000 korona nyereséget vár s így az autobusz-vállalatot jó üzletnek tartja. A felügyelő-bizottság az ez évi deficitet a szűkölkötésnek s az alkalmatlan gáráznak tudja be. A bemutatott mérleghez egyedül *Mittner* József szól, akinek véleménye szerint az autobusz-vállalatból sohasem lesz jó üzlet. Azt óhajtja, hogy a város lépjen meg egyezésre a lóvasut-társasággal, amely szerinte kedvező ajánlatot tett. A polgármester megnyugtatta *Mittnert*, hogy a lóvasut-társaság ajánlatát érdemileg elintézik. A közgyűlés erre tudomásul vette a mérleget.

Tisztviselők rendkívüli díjazása. A törvényhatósági bizottságnak majdnem minden ülésén megfordul egy-egy kérvény, melyet egyik másik tisztviselő azért ad be, hogy néhány napi több munkáért jutalom-díjakat kérjen. Ma *Bedő* Árpád dr. és *Bökényi* Arisztid városi tisztviselők kértek jutalomdíjakat. *Bedő* dr. azért, mert a kihágási bírói hivatalt ellátja. Az általa kért ezer korona helyett ötszáz kora szavazott meg a közgyűlés. *Bökényi* 8 hónapig helyettesítette *Bedő* dr.-t s ezért szintén ötszáz koronát kapott. *Varjassy* Lajos polgármester kijelentette, hogy egyáltalában nem tartja helyesnek, hogy a tisztviselők kötelességszerű teendőik elvégzéseért külön díjazást kérnek és felszólította a közgyűlést, hogy jövőben ne szavazza meg, a tisztviselőket pedig arra intette, hogy ilyen kérelmekkel a közgyűlést ne zaklassák.

A szeszélyes színésznő.

Gyémántgyűrű a cukrok között.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, február 10

A temperamentumból a színpadon is megárt a sok és nincs olyan nagy művésznő, aki az életben vére túlságos hevülékenységének hasznát látná. Színésznőknek sem árt a nyugodtság, a mint azt az aradi járásbíróshoz benyújtandó pikáns pernek aktái bizonyítják. Az aradi színház egyik művésznője az alperes, a szobaleánya, illetve annak képviselőjében egyik fiatal aradi ügyvéd a felperes. A panaszos keresetéből pedig megtudható a következő érdekes esemény:

A szóban lévő művésznőt rajongói egy itt mellékes szerepet játszó alkalomból alhalmozták ajándékokkal. Onagságát rendkívül megörvendeztették az értékes műtárgyak, ékszerek, mert azt a kitűnő tulajdonságát el kell ismerni, hogy rendkívüli fejlett érzéke van az értéktárgyak iránt és szerelmét nem annyira szívében, mint inkább pénzszerényében tartja bezárva. Imádja — a pénzt. Eme prózai hajlamából érthető, hogy a virág küldemények nem fogadtattak valami nagy figyelmességgel. Annál nagyobb kitüntetésben részesült egy osomag, melynek küldője igen jó hangzása nevet visel a felsőbb ezer között is és ezért ajándékának kibontása mint *pièce de resistance* legutoljára maradt. Sejtteni lehetett, hogy a csomagban valami értékes és ötletes ajándék húzódik meg. Azonban az ünnepélyes felbontásnál kintűnt, hogy a finom burokban egy közönséges *bonboniere* üzte családja játékát. Egy igen közönséges *bonboniere*, amelyet bármelyik kórista leány is kap kissé gáláns udvarlójától.

— Ah! — kiáltotta a temperamentumos művésznő — ez már mégis merészség! Ez sértés, ez lealacsonyítás és más nem érdemel, minthogy a szemétkosárba kerüljön. — És oly erővel hajtotta a kisasszony a sarokba, hogy a szobaleány befutott a budoárba, mert azt hitte, hogy valami leesett a nipp-állványról.

— Jó, hogy bejött, *Mariska* — fordult kipi-rult szobaleányához a diva. — Távolítsa el mihamarabb a szobából ezt a szemétkot. Megtarthatja magának. Vigye gyorsan a szemem elé! Még látni sem akarom.

A szobacica természetesen nem volt válogatós és még a földről is felcsapta a dobozból kihullott *bonbonokat*; egy pillanatra malva már nem ingerelte a művésznő idegeit gazdag, de fősvény barátjának megszégyenítő ajándéka.

Alig távozott a szobából *Mariska*, — csengettek. Egy ismert aradi agglegény jött látogatába. A *bonboniere* küldője. Soha életében sem fogja elfelejteni azt a fogadtatást, melyben részesült. Dacára, hogy az ideán Aradon nincs jég, de őt majd megfagyasztotta az isteni nő hidegsége, melylyel iránta viselkedett. A belső tűz, melyet a harag benne élesztett, egyszerre elaludt és látogatója nem tudva mire magyarázni a művésznő viselkedését, néhány perc malva valósággal kintörtött a lakásból.

A szobacica ebéd után hozzálátott, hogy elfogyassa a nem éppen kiváló cukorkákat s az asztalra öntötte a *bonboniere* tartalmát. Majd kővé meredt, mikor a fenekén ügyesen odaerősítve egy gyönyörű gyémánt gyűrűt pillantott meg. Ismét rohanás a szobába, sikongás és nevetés.

— Nagysága, nagysága, — ujjongott *Mariska* — tessék ide nézni, milyen gyönyörű gyémánt gyűrűt találtam a cukrok között.

A művésznő északi sarki hidegsége egyszerre az egyenlítő forróságává változott.

— Milyen szellemes ötlet volt ez X. urtól, így elrejtteni ezt a pompás ékszert. No csak adja ide és rögtön írok neki levelet, melyet maga elvisz a lakására.

A szobacica, aki nem első ízben állott divák szolgálatában, azt a meglepő kijelentést tette, hogy egyáltalában nem jut eszébe a gyűrű visszaadása.

— Nekem tetszett ajándékozni a dobozt és én találtam meg benne a gyűrűt.

— Csak nem hagyhatom magánál egy előkelő ur gyűrűjét. Mit gondol, az isten szerelmére? Mi lenne ebből?

— Én jószívű leány vagyok, — felelt a konfidens leányzó, — nem akarom, hogy a fiatal ur elmaradjon a háztól. Tessék megtartani a gyűrűt, de kérem a megtalálási díjamat.

Hallani sem akart a művésznő az ajánlatról, mert ő a pénzt csak elfogadni, de nem kiadni szerette. Kereken visszautasította a kérelmet. A szobaleány ezért boszút állott. Mikor urnője levelet délután elvitte a gyűrűt küldő urhoz, elmondta neki az egész ügyet és arra kérte, hogy eszközölje ki a színésznőnél az őt megillető megtalálási díjat.

Az agglegény hiúságában megsértve, boszusan vette tudomásul, hogy a temperamentumos és imádott hölgy az ő küldeményét a sarokba hajtotta; ezért egy lakonikus levélben tudtára adta neki, hogy abszolúte nem éres hajlandóságot a balék szerepére és az irás végén megjegyezte, hogy az sem bántaná, ha őnagsága helyett a szobaleánya hordaná — a gyűrűt.

Mikor *Mariska* hazavitte a választ, először is kapott két esattanós pofont, másodsor azonnal kifizették 14 napi bérét és még asznap el kellett hagynia a művész-otthont.

A gazdag gavalér ügyvédje a szobaleány nevében őnagsága ellen a keresetet — a megtalálási díj erejéig — meg fogja indítani, ha csak, ismerve a művésznő szeszélyeit, ki nem békül a szobaleányával.

MULATSÁGOK.

(=) Felülfizetések. Február hó 5-én a világi önkéntes tűzoltó egyesület fényesen sikerült táncmulatságot rendezett, melyen alulírtak szívesek voltak felülfizetni, amit a parancsnokság köszönettel nyugtáz: *Bohus* Zsigmond báró 20 kor., *Valerian* József, *Bohus* László báró 10—10 kor., *Bódi* József, *Molnár* Jakab, *Török* Árpád, *Dános* Gyula 5—5 kor., *Csizmadia* Antal, özv. *Lederman* Lajosné 4—4 kor., *Albert* Ferenc, *Czegka* Zdenko dr., *Povolni* Miklós 3—3 kor., *Selgő* B. Béla, *Kiss* Jenő, *Adler* Ignác, ifj. *Desztig* József, ifj. *Klein* Manó, *Kákon* Ferenc, *Wéber* Gusztáv, *Schwarz* Zsuzsanna, *Schütz* Viktor, *Tarr* József, *Galló* Ferenc, *Főtisztelendő* Teffert, *Illmann* István 2—2 kor., *Hajj* Miklós, *Klár* Lajos, *Steger* Vendel, *Mártin* Miklós, *Alt* József, *Griszhaber* Mór, *Ringeiron* Ernő, *Aszter* József, *Prokop* lelkész 1—1 kor., összesen 112 kor. Tisztelettel a világi tűzoltókar parancsnoksága. 967

Az Arad városi rendőrség és tűzörség nyugdíjpótló- és segélyező-egyesülete, mint szövetkezett segélyalapjának gyarapítására rendezett, f. hó 2-án a „Fehér Kereszt”-ben megtartott hangverseny alkalmával a következő felülfizetések folytak be, mely összegeket az egyesület igazgatósága ezután köszönettel nyugtáz.

Uránia-színház igazgatósága 50 K, *Fürst* János 22 K, *Urbán* Iván, *Nattland* Bernát 20—20 K, *Frick* József, *Wadowszky* Gusztáv, *Barabás* Béla dr., *Heinrich* Sándor, *Pareoz* Béla dr., *Mittler* Izidor dr., *Sarlot* Domokos, *Visky* Pál dr., *Zsele* leaski Róbert gróf, *Institoris* Kálmán, *Lócs* Rensó, *Fábián* Lajos, *Glück* Károly, *Varjassy* Lajos, ifj. *Müller* József, *Szakolcsay* Lajos, *Müller* Károly, *Fetter* Géza 10—10 K, *Adler* Andor 8 K, *Csécsei* Imre, *Borsos* Béla dr. 6—6 K, *Morgen* stern Gyula, *Bak* Sándor, *Fuchs* Arnold, *Posgay* István dr., *Bauer* Géza, *Tonos* Ferenc, *Dálnoki* Nagy Lajos, *Ravasz* Imre, *Sugár* József, *Scheiber* Lajos 5—5 K, *Blaskovich* Ernő, *Issekuta* László dr., *Hámory* László dr., *Cukor* László, *Fényes* Soma dr., *Köller* János, *Kronstein* Vilmos dr. 4—4 K, *Pözl* Miksa, *Verhos* A. és fia, *Varjassy* Árpád, *Wiener* Gyula dr., *Rubinstein* Mór, *Pohl* Ödön,

Singer Gyula, May I. 3-3 K, Herczog Sándor, Glück József, Sármezey Endre, Solymos József, Schaffer Richárd, Weisz N., Kárász Viktor dr., Leitner Ernő, Kovács Vince 2-2 K.

HIREK.

Abbázia magyar kézen.

Megvették a déli vasut telepeit.

Távíráti tudósítás.

Arad, február 10.

A világhírű fürdőhelyen, Abbáziában tudvalevőleg nagy telepe van a déli vasutnak, amelyen fürdők, szállodák, gyógyintézetek és vendéglők szolgálják a híres tengeri fürdő idegenforgalmának a kényelmét. Ezt a telepet eddig a nemzetközi hálókocsi-társaság bérelte a déli vasuttól. De most, amint örömmel értesülünk, magyar kézbe kerül a déli vasut abbáziai telepe.

A Magyar Kereskedelmi Részvénytársaság két afiliált intézete: a Fiumei Kereskedelmi Bank és az abbáziai Riviera bank egésze alatt ugyanis konzorcium alakult, amely a nemzetközi hálókocsi-társaság opcióját megvásárolta és már a mostani bérlet tartamára is leváltotta. Az abbáziai telep új gazdája, az említett pénzintézeteken kívül: Eszterházy Miklós herceg, Teleky László gróf, Csekonics gróf, Teleky Pál gróf, Tibor Róbert, Paupera Ferenc, Hohenlohe herceg és egy trieszti előkelő magnás.

A déli vasut a megállapodások értelmében 6-7 millió koronát kap készpénzben a telep felsorolt intézményeiért, amely összeg december 31-ig lefizetendő. A hálókocsi-társaság a bérlet átengedéseért egy millió koronát kap. A konzorcium a telep vezetését már július 1-én veszi át, de az a szándéka, hogy egyes intézményekből önálló részvénytársaságokat alapít. Természetesen magyar tőkével és a magyar befolyás fenntartásával.

Örvendetes dolog ez elsősorban azért, mert egy külföldi társaság helyett magyar tőke lesz urrá Abbáziában, továbbá azért is, mert azon a világhírű fürdőhelyen, ahol eddig nem nagy figyelmességet mutattak a magyarok iránt, holott legnagyobb számban mindig magyarok voltak Abbázia látogatói, ezután kétségkívül jobban megbecsülik majd a magyarokat is.

— Károlyi Gyula gróf bucsuja Aradmegyétől. Aradváros és Aradmegye felmentett főispánja, Károlyi Gyula gróf most bucsuzik el Aradmegye törvényhatóságától. A bucsulevél, melyet az e hó 19-én tartandó rendkívüli megyegyűlésen fognak felolvasni, csaknem ugyanolyan, mint amelyet a városhoz intézett. A megyéhez intézett bucsulevél vége így hangzik:

Meg vagyok győződve arról, hogy a jövő, talán nehéz viszonyok között is az ország és a vármegye közérdeke fogja egyedül irányítani úgy a törvényhatósági bizottság, mint a tisztviselők magatartását és legyenek önök is meggyőződve, hogy mint a vármegye törvényhatósági bizottságának tagja, ezen cél érdekében mindig egy uton fogok haladni önökkel.

— Adakozások Tisza Kálmán szobrára. Ujabbban Aradról a következők adakoztak Tisza Kálmán szobrára:

Kintzig János	50 korona
Weisz Márk	50
Kristyóry János	15
Seidner Bernát	50

— A magyar dunai hajózás veszedelme. Fővárosi tudósítónk jelenti: Egyik fővárosi estilap jelenti: Az osztrák kormány egy bécsi hír szerint átveszi a délnémet gőzhajós-társaság vállalatát. A bécsi közlés a sorok között azt is elmondja, hogy a magyar kormány is szemet vetett a bajor vállalatra, de Bécs ezuttal megelőzte a magyarokat. A magyar dunagőzhajózási társaságnak most már két osztrák társasággal szemben kell versenyezni a Duna egész hosszában.

— Marczali Henrik fegyelmi ügye. Magyar Géza, a tudományegyetem jogi karának dékánja, akit Sághy rektor a Marczali tanár ellen indított fegyelmit megelőző vizsgálat vezetésével megbízott, ma befejezte ebben az ügyben a kihallgatásokat. A dékán ismételten kiballgatta Marczali tanárt, Singer Arthurt, a három feljelentő képviselőt: Zboray Miklóst, Szmeccsányit és Beniczkyt, ezenkívül pedig a többi vizsgázó tanárokat. Most azután a dékán a vizsgálat eredményét az egyetemi fegyelmi tanács elé terjeszti, mely Sághy rektor elnökelete alatt a legközelebb össze fog ülni. Az egyetemi fegyelmi tanács dönteni fog, hogy Marczali ellen a további eljárást beszüntessék-e, vagy pedig elrendeljék a fegyelmi vizsgálatot. Mint értesülünk, a kihallgatások folyamán nem merültek fel olyan momentumok, melyek arra engednének következtetni, mintha a vizsga körül visszaélések követték volna el.

— Kardpárbaj. Ma délután fél 4 órakor Hámory László dr. földbirtokos és Kádas Lajos dr. ipartestületi titkár között Aradon kardpárbaj volt, melyre a katolikus-bál előkészületei alkalmával történt összeszólalkozás adott okot. A párbaj mindjárt az első összecsapás után Kádas Lajos harc képtelenségével végződött. Hámory dr. ellenfelét jobb és balarcán sebesítette meg s ezenkívül bal kezének egyik ujját is átvágta. A felek nem békültek ki.

— Nagyszabású aeroplán-gyár létesítését tervezi a Magyar általános hitelbank, a Danubius hajó és gépgyár r.-t, a Ganz és társa vasöntő- és gépgyár r.-t. és a csepeli Weisz Manfred cég bevonásával. Az új gyárban nemcsak repülőgépek minden alkatrészei fognak készülni, hanem egész aeroplánokat is építenek teljesen magyar találmányok alapján. A felhasználandó egyes alkatrészekkel most folynak a kísérletek.

— Affér a német udvarnál. Berlinből jelentik: Udvari körökben nagy feltűnést kelt Hill amerikai nagykövetnek az udvarral való összeköccenése. A nagykövet az udvari ünnepekre mindig feltűnően sok amerikai embert hozott és azokat bemutatta a császárnak. Vilmonnak ez nem tetszett és Eulenburg gróf udvari főmarsall figyelmeztette is erre a nagykövetet. Hill azzal mentegetőzött, hogy Taft elnöktől kapta azt az utasítást, hogy minél több amerikai vigyen az udvarhoz és ezenkívül Németországban átutazó több amerikai látni kívánta a berlini udvart. A nagykövet különben megígérte, hogy ezentul szem előtt tartja a császár kívánságát.

— Ehínségben a Hajduságban. Hajduböszörményből tájékoztatók: A Hajduságban veszedelmes ehínség pusztít. A nagy hitbizományi birtokok miatt a lakosság nem jut földhöz. Az éhezők száma több százra rug.

— Nagyböjti ájtatosságok. A nagyböjten szokásos templomi ájtatosságokat az idén is, mint az előző években, minden héten pénteken délután 3 órakor tartják a minoriták templomában. A szentbeszédet Monay Ferenc dr. rendtartományi titkár tartja.

— Tilos a tőzsdejáték a bankfiuknak. A magyarországi pénzügyintézetek tisztviselőinek szövetségében nagyarányú és jelentős mozgalom indult meg. Arról van szó, hogy a szövetség, mint erkölcsi testülete a bankhivatalnokoknak, régóta gyanus szemmel nézi azt, hogy egyes nagy bankok tisztviselői rendszeres üzérkedést és játékot üznek az értékpapirtőzsdén. Magyarul: a szövetség nem tartja azt fair delognak, hogy a kereskedelmi bank hivatalnokai a közti vasut részvényeivel, a Hazai bank tisztviselői a hazai részvényekkel üzérkednek. A mozgalom már eddig is jelentős arányokat öltött. Eleinte úgy tervezték a dolgot, hogy a szövetség elnöke, Madarassy-Beck Gyula báró, a Jelzáloghitelbank h. vezérigazgatója indítvány keretében fogja javasolni, hogy a szövetség tiltsa meg tagjainak a tőzsdejátékot. De győzött az opportunitás és egyelőre a szövetség megvárja az érdekelt bankok intézkedését, amelyek ígéretet tettek, hogy saját hatáskörükben tiltják meg az alkalmazottaknak a tőzsdejátékot. A jövő héten választmányi ülést tart a szövetség és ezzel az ügygel mindenesetre foglalkozni fog.

— Halálos automobil-szerencsétlenség. Párisi távirat jelenti: Mumm aviatikus automobilja tegnap Bourdeaux közelében neki ment egy fának. Mumm veszedelmesen megsérült, kisérfője pedig a benzintartó felrobbanása következtében azonnal meghalt.

— Primicia. A csanádi egyházmegyének egyik ifju papja, Neszmerák Imre, aradi ember, akit e hó 8-án szentelt pappá a temesvári szemináriumi templomban Csernoch János dr. csanádi püspök, e hó 13-án, vasárnap délelőtt 10 órakor tartja nagy egyházi ünnepek között az első miséjét a minoriták templomában.

— Csalás malacokkal. A budapesti főkapitányságon ma délután följelentést tett Ripper Márton fővárosi hentesmester Márton Károly sertésügynök és annak társa ellen, ezerkilencszázötven korona elsikkasztása miatt. A pénzt ravaszul kicsalták a hentesből, aki így mondta el a históriát:

A minap beállított a hentesmesterhez egy parasztember, bemutatkozott és elmondta, hogy malacokat akar eladni. Azt mondta, kisterennei gazdálkodó és itt a fővárosban egy sereg hentesmesterrel áll összeköttetésben, akik megmondhatják, hogy jó portékája van. Nem is kell előleget adni, mondta a parasztember, csak aztán kell majd kifizetni a vételárat. Beszélgetés közben belépett az üzletbe Márton Károly, akit barátságosan megszólított a gazdálkodó:

— Jó napot Márton ur, hát hogy van?

— Na, hát maga mi járatban van? — kérdezte Márton. — Hogy vannak ottlón Kisterennén? Mit csinálnak a malacok?

— Éppen azért vagyok itt — felelte a gazdálkodó — a malacaimat akarom eladni...

Erre Márton Károly ugyanazokat a nevet sorolta elő Rippernek, amelyeket a gazdálkodó is említett. A hentesmester azt hitte, most már csakugyan jó üzletet fog csinálni, hiszen Márton is tud róla, hogy a kisterennei gazdálkodó pesti hentesmesterekkel összeköttetésben áll. Márton aztán átvett Rippertől 1950 koronát s a gazdával elindult Kisterennére meg nézni a malacokat. Máig sem jöttek vissza. Nyilvánvaló, hogy összejátszottak ketten. A rendőrség keresi őket.

— Dunából kifogott halott. Budapestről jelentik: Tegnap a soroksári Dunaágól kifogták egy 60-65 év körüli nő holttestét. A halott már régebben lehetett a vízben. Feloszlásnak indult már. Kiletét nem tudták megállapítani. A holttestet a bonctani intézetbe vitték.

— **Botrány a fegyvergyárban.** Budapestről jelentik: Az államilag támogatott csepeli gép- és fegyvergyárban, úgy látszik, napirenden vannak a botrányok. Még csak nemrég simultak el a hullámok, amelyeket 1400 munkás önkényes kizárása okozott és máris újabb botrányok színhelye volt a gyár telepe. A gyár munkássága ugyanis nagyon el van keseredve afölött, hogy a kizárás ügyében kénytelen volt a gyárvezetőség feltételei előtt meghajolni. Az igazgatóság szigorú rendeletben kiadta a művezetőknek az utasítást, hogy a munkásokkal szigorúsággal járjanak el. A gyár kapuit ennél fogva a munkavezetőség öt perccel a munka megkezdése előtt elzárhatja és a később jövők ki vannak aznap rekesztve a munkából. Az esztergyárosoknál most egy új, **Aczél** (Adelmann) nevű munkavezetőt alkalmazott az igazgatóság. Ez az új master állítólag zaklatja a munkásokat. Sztrájkterő, bojkottált munkásokat foglalkoztat. A munkásoknak a legterheesebb munkálatokat azzal adja ki, hogy ha egy óra alatt el nem készül vele, hát azonnal el van bocsátva. Mint-hogy egy munkás a kiszabott munkát a megszabott időre csakugyan nem volt képes elkészíteni, ezt a munkást azonnal elbocsátotta a gyárból. Erre a többi munkás kéri: Inni kezdte Aczél, hogy ne bánjon olyan szigorral a munkással, de Aczél ridegen elutasította a munkások közbenjárását. Aczél ismételt négy munkást bocsátott el a gyár szolgálatából. Ekkor feltartóztatlanul kitört az elégedetlenség és az elkeseredés a munkásságban. A munkavezető köré csoportosult munkások nekiestek Adelmannnak és tettelegesen inzultáltak. Adelmann főpofozva volt kénytelen menekülni a földühödt munkásság elől. Mezekülése közben, véletlen baleset folytán, az egyik gépalványon behasította a fejét. Az igazgatóság, ami a történetekről értesült, maga elé idézte a munkások bizalmiférfiait és megkérdezte tőlük, hogy azonosítják-e magukat a történetekkel? Esete a gyár összes munkásai értekezletre gyűltek össze, melyen a történetekért az igazgatóságra hártották a felalósságot.

— **Letartóztatott álhírlapíró.** Budapestről írják: Az éjszaka razzia volt a fővárosban s ez alkalommal a Klauzál-utcai Appoló kávéházban elfogtak egy rovott multu szélhámost, aki mindenütt mint hírlapíró szerepelt. Szalánczi Rezső a szélhámos, aki rovott multu tolvajokkal mulatott a kávéházban. Amikor a detektívek igazolásra szólították, elővett egy igazolványt, amelyet Gyuriss Árpád nevű már többször leleplezett álhírlapíró irt alá és igazolja, hogy Szalánczi a Magyar Politikai Hírszemle című napilap munkatársa. Szalánczi lopás miatt már többször volt büntetve. Legutóbb két évi fegyházat ült. A jeles urat a hetedik kerületi kapitányság 8 napi elzárásra ítélte. Szalánczi megnyugodott a büntetésben s most a toloncházban van.

— **Megölte az öröm.** Eperjesről jelentik: Földvári József eperjesi róm. kat. elemi iskolai tanítót a vallás- és közoktatásügyi miniszter a népnevelés terén való buzgó működéséért igazgató-jtanítónak léptette elő. Földvári most értesült kinevezéséről és az öröm a különben is szivbajos emberre oly hatással volt, hogy szivszélhűdés érte és rövidesen meghalt. Felesége és két kiskorú árvaja siratja.

— **Elveszett Aradon kedden este 6 órakor** egy sötétbarna, hoeszuszörű, bolyhos fülű vizsla kutya, ismertető jele „tigi” névre hallgat s a hátulsó lábára sántít. A megtaláló illó jutalomban részesül a Széchenyi gőzmalom kapusánál. 968

— **A hazafias ünnepélyek rendezése.** A Kölesey-egyesület átiratára a törvényhatósági közgyűlés elhatározta, hogy ezután a hazafias ünnepségek rendezését a tanácsra bizza.

— **Születések, halálozások és házasságok.** Az aradi anyakönyvi hivatalban február 10-én a következő születéseket és halálozásokat jelentették be és házasságot kötöttek: **Született:** Mladin György napszámossal János nevű fia, Mórincz Pál földmivelőnek Béla nevű fia. **Meghalt:** Szöllősi Gizella 9 hónapos leány, Tar János 4 hónapos fiú, Tersán Aretáné 32 éves kovács neje, Kis József 84 éves magánzó. **Házasságot kötött:** Izsák Lajos lóvasúti kalauz Antal Katalinnal, Branescu János napszámossal German Olgaival.

— **Vetőmag beszerzése.** Mint értesülünk, új termésű lucernából az idén közel sincs annyi, amennyi szükséges. Sok felől fognak azért olyat ajánlani, mely régi maggal és értéktelen Turkesztánival lesz keverve. Répamagból a szükségletnek alig termelt egyharmad része. Hogy mi mindent fognak megpróbálni csiraképes, fajazonos répamag gyanánt eladni a gazdáknak, arról sokat lehetne írni. Ily körülmények között óriási fontossága van a védekezésnek, mely első sorban abból áll, hogy ne induljanak a látszólagos alacsony árak után, hanem ügyeljenek az áru minőségére. Ugyanis a magas árak minden esetre arra készítik egyes magelárusítókat, hogy régi, csiraképtelen mag hozzákeverésével alacsonyabbra szállítsák le az árt s így természetesen az értéket is, miáltal olcsóbb árakat szabhatnak. Ezért ajánljuk, hogy gazdáink az idén a legmesszebbmenő garanciát kössék ki úgy gazdasági, mint kerti magvak bevásárlásánál s különösen a külföldi cégektől követeljük, hogy szavatoljanak a magyar mezőrendőrségi törvények szerint, különben nem lehet tőlük kártérítést kéri. Hogy azonban eleje vétség a sok kollektívességnek és súlyos károknak, legajánlatosabb hazai céget igénybe venni mint p. o. a közkezdelt Mauthner Ödön és kir. udvari magkereskedését Budapesten, mely cég becsületben áll fenn már 36 éve és különben is be van igazolva, hogy a Mauthner-féle magvak a legjobbak és azokban még soha senki sem csalatkozott. 6816

— **Kossak csász. és kir. udv. és kamara fényképész műterme.** Weitzer János-utca 3. sz. Telefon 657. 261

— **Uri hölgyközönség szíves figyelmét felbivjuk a Kelemen-féle legideálisabb Magnas-crém szappan, puder és kézfínomítóra, mely Kelemen gyógyszerésznél Berzova, továbbá Aradon Vojtek és Weisz uraknál kaphatók.** 271

— **Az előkelő hölgyek figyelmébe ajánlom** újonnan berendezett női-divattermemet. Angol és francia osztályomban elsőrendű munkásokat foglalkoztatok s így a legkövetesebb kivitelben és jutányos áron szállíthatom úgy az angol, mint a francia toaletteket. Estélyi és bál ruhák, valamint belépő és színházi bluzok a legizlésebben készülnek. Tavasz újonságaim a közel napokban megérkeznek, ezek megtekintésére tisztelettel meghívom az uri hölgyeket. Személyes vezetésem alatt álló varró és szabászati mintarajziskolámban a II-ik kurzus február 15-én kezdődik. Itt a növendékek a saját, vagy hozzátartozóik részére készíthetnek ruhákat, felöltőket stb. Külön szabászati tanfolyam varrónők és szabászati tanítónők részére. Németh Jánosné, Deák Ferenc-utca 30. sz. 913

— **Francia likörök legbiztosabb készítésére, — házilag — a likör aroma 1 üveg 60 fillér Vojtek és Weisznál.** 279

VIDÉK.

Könyvelő választás. A merozyfalvai tak. részv. társ. f. hó 9-én tartott igazg. gyűlésén Lamert Antal tanítót II. könyvelőnek választotta meg.

AZ ARADI KÖZLÖNY TELEFONSZÁMAI:

Szerkesztőség — — — — — 357

Kiadóhivatal és hirdetés osztály — — — — — 151

Apró érdekességek.

— **Fővárosi levél.** —

(**Héderváry diszmagyarja.**) Bécsben történt, a Héderváry-kormány kinevezése napján. Khuen akkor két napot töltött Bécsben, hogy a felség döntését átvegye és elutazásakor még nem számolt a sürgős kinevezetés eshetőségével. A dolgok azonban úgy fordultak, hogy másnapra minisztertársait is Bécsbe kellett citálnia, mert a felség elfogadta a kabinet listáját és eskütelre invitálta a minisztereket.

Héderváry egy kicsit idegesen a Sacher-szállóba hajtatott és legalább egy félóra hosszat szakadatlanul foglalkoztatta a k. k. posta- és távir. d. A kabinet tagjainak dringend táviratokat menesztett, majd meghagyta a portásnak, hogy az interurbán telefonon azonnal szólítsa Hédervárt. Alig pár perc múlva lármásan berregett a telefon és a kövér portás libegve futott a kegyelmes urért.

— **Excellenz, excellenz gefülig, Hédervárt** ist hier!

Khuen belépett a kipárnázott fülkébe és rekedtre telefonozta magát.

— **Tamás? Maga az, Tamás? Hé, Tamás!**

Mindaz nagyszerűen kihallatszott a fülkéből, de Tamás, a szolgálta rosszul hallhatta Héderváron, mert eltelt három perc, míg a gróf egyáltalán ráterhetett a tárgyra.

— **Nézze Tamás, nyissa ki a szekrényemet,** a kulcs magánál van, vegyen ki egy diszmagyart és azonnal hozza föl a vonaton Bécsbe.

A szolgálta nyilván kérdezte, hogy melyiket vigye, mert Khuen így bízta:

— **Egyet a nyolc közül.** Talán a meggyiprost... Vagy a narancssárgát... Nem tudja, melyik az?... Hát akkor válassza ki a legszebbet. A melyik magának legjobban tetszik.

Ebbe aztán belenyugodott Tamás és reggelre hozta a diszmagyart, a meggyiprosat. Abban aszisztált Khuen az eskütevő minisztereknek.

(**Degradált foglyok.**) Párbaj, vagy sajtópör, — leggyakrabban ujságíróval esik meg mindakettő. Pesten eddig nem volt baj a kréta körül, mert a rovott multu, illetve jelenü kartárs egyszerűen bevonult a Kisfaludy-féle műintézetbe, köznéven a gyűjtőfogházba és szép csendesen leüldögélt az egypár naposkáját. Pihenés volt ez, egyszerűen komfortos pihenés, az összes válogatott élvezetekkel garnírozva. De egy feltétele volt a dolognak. Mikor az öreg és kedves Ötvös doktor megejtette a szokásos fölveteli szemlét, nem volt szabad szó nélkül hagyni egyet: a derék fogházi orvos bájos Gitta leányának nagy, elragadó, fölülmulhatatlan művészetét. Mert ha ezt hallotta a bohémek derék patrónusa, akkor ő is fölülmulhatatlanul kedves volt és az ujságíróknak is fölülmulhatatlanul jó dolguk vala. Közbejött azonban Spett Ferenc dr., a gavalér fővárosi ügyvéd és Gittát leléptette a szinpadról, egyenesen Hymen karjaiba. Azóta, 6h azóta az ujságírók is olyan közönséges gyűjtőfoglyok, mint akárki más.

(**Illés a szekéren.**) Illés, az agg, a legeslegaggabb Illés váratlan előlépéséről ad hirt a szentek hivatalos lapja. A modern technika minden vivmánya idevel megkapja a maga hivatalos védőszenjét. A vadászok Szent Hubertre gondoltak, a tüzoltók választása Szent FABIÁNRA esett és alig pár éve a föllendült automobilsport Szent Christophorniszról várja a balesetek elhárítását. Jött azonban a repülőgép, nyaktörésekkel, bordaficamokkal és a légi utazóknak is patrónus után kellett nézni. Hosszas fejtörés után végre rábukkan-tak Illésre, akit már a legrégebbi időkben tüzes szekér vitt a menybe és így tulajdonképen 6 volt

a legelső légitás. Érdekes, hogy eddig minden foglalkozási ág a keresztény századok szentjei közül keresett védőt. Illés az első, aki az ó-testamentumból került a szentek közé.

KÖZGAZDASÁG ÉS KÖZLEKEDÉS.

— Az új hidak vas-dizsmunkái A közgyűlés ma bírálta meg a resicai és a Weitzer vasgyár által bemutatott hidkapuzati és kandelaber terveit. A resicai gyár munkáját kivitelre megrendelte, a vaggongyárát azonban visszaadta átdolgozás céljából. Kimondotta a közgyűlés, hogy a terveken végzendő átalakításokból származó késés nem lehet ok a szerződésben kötött határidők kitolására.

Budapesti áru- és értéktőzse.

Távirati tudósítás.

Budapest, február 10

Amerika 1/2-el olcsóbb. Kínát kerületi, vétékedv pang, néhány ezer mm. 5 fillérrel olcsóbb.

az arak 50 kilonkénti számításra:

	Déli árlat	É. Grw. árlat
Tengeri 1910. májusra	6.61—6.62	6.64—6.66
Buza 1910. áprillisa	13.99—14.00	14.05—14.06
Zab 1910. áprillisa	7.44—7.46	7.52—7.53
Rozs 1910. áprillisa	9.48—9.49	9.52—9.53
Buza 1910. októberre	11.74—11.75	11.78—11.79
Buza 1910. májusra	13.69—13.70	13.76—13.77
Rozs 1910. októberre	8.74—8.76	8.78—8.79

Zárul 5 órakor.

Oestrák hitelrészvény	—	—	—	676
Magyar hitelrészvény	—	—	—	818
Köszúti vasut	—	—	—	692

A Temesvári Lloyd-Társulat

terménycarnokának hivatalos árjegyzése.

Távirati tudósítás.

(Árak 50 kilogrammonként korona értékben.)

1910. február 10.

Buza (asokvány-minőség):

75 kilogrammos új...	18.55—18.60
76	18.60—18.65
77	18.70—18.75
78	18.85—14.90

Buza (Temesvári keresk. áru):

75 kilogrammos új...	18.50—18.55
Rozs új...	9.00—9.10
Arpa új...	6.40—6.50
Zab új...	6.75—6.80
Tengeri régi...	5.75—5.80

Budapest kőbányai sertéskereskedelem.

— Február 10. —

Magyar elsőrendű: Öreg nehéz páronként 400 kilogrammon felül súlyban — fillérig; közép páronként 400—400 kilogrammig terjedő súlyban — fillérig; fiatal nehéz páronként 320 kilogrammon felül súlyban 158—160 fillérig; fiatal közép páronként 251—320 kilogrammig terjedő súlyban 158—160 fillérig; könnyű páronként 240 kilogrammig terjedő súlyban 160—164 fillérig.

Sertéselészám: február hó 6. napján volt kész let 21723 darab, február 7. napján felhajtott 692 darab, febr. 7. napján elszállított 171 darab, február 8. napjára maradt készletben: 23.244 darab.

A hízott sertés üzlet irányzata változatlan.

Felelős szerkesztő:

BOLGÁR LAJOS.

IDEGENEK ARADON.

— Február 10. —

Fehér Kereszt szálloda. Schmedtje Adolf utazó Budapest. — Balogh József földbirtokos Nagyszalonta. — Melelnei Nándor ügynök Brassó. — Busch Antal utazó Budapest. — Mayer Olivér utazó Bécs. — Keller József utazó Budapest. — Orosz János lelkész. — Schvartz Miksa utazó Nagyvárad. — Köves Béla utazó Budapest. — Dienes Sándor ügyvéd Nagyvárad. — Papeszko

Miklós lelkész Kishalmagy. — Joreia György utazó Budapest. — Klein Jerő utazó Budapest. — Ludwig Dezső utazó Bécs. — Meerkatz Károly utazó Budapest. — Takács Ferenc kereskedő Budapest. — Vesel Lajos utazó Budapest. — Tispák Sándor rajstanár Budapest.

Központi szálloda. Weisz Márk utazó Budapest. — Gergely Isidor utazó Budapest. — Fabritzky Antal bankügyvezető Petrozeény. — Basch Béla birtokos és neje Budapest. — Schvendlet Ede intéző Bánhalom. — Ónodi József utazó Budapest.

Joó Sándor utazó Budapest. — Bravomahn Simon utazó Budapest. — Böhm Mihály gyáros Nagyikinda. — Lukács Emánuel utazó Budapest. — Erdős Ármánd igazgató Budapest. — Blau Gyula utazó Budapest. — Deutsch Ármán utazó Budapest. — Stern Béla utazó Budapest. — Remete Géza utazó Budapest. — Kronberger Zeigmond fakereskedő Budapest. — Fuohs Zoltán utazó Budapest. — Nádas Gyula állatorvos Mezőtur. — Fűredi Ferenc dr. ügyvéd Szolnok. — Mezőörsi Nagy István birtokos Mezőtur. — Mannheim Zeigmond orvos Medgyesegyháza.

Vass szálloda. Todoreszku Iván földbirtokos Tóvis. — Gröss Miksa magánzó Temesvár. — Ádám Károly vendéglős Kolozsvár. — Triffün Milán kereskedő Brassó. — Hamza Tibor felvigyázó Békéscsaba. — Eichner Sámuel utazó Budapest. — Kripka Sámuel utazó Budapest. — Brasch József kereskedő Sajtény. — Romanosik Alajos biztos Pankota. — Haas N. utazó Bécs. — Obert Frigyes dr. orvos Nagyszeben.

Pannónia szálloda. Povánsay Soma féjgyező Pécska. — Karácsonyi János körjegyző Jósásahely. — Kőszegi József tanuló Torna. — Borsi Ilona óvónő Torna. — Bacsoni Kálmán gazdasztiszt Kerek. — Szölgényi Győző birtokos Piski. — Kaufmann Albert kereskedő Dézna. — Szirka Ferenc lelkész Szirb. — Schneider József ácsmester Gurba. — Baross László intéző Bánkut. — Hegedűs Sándor utazó Szolnok. — Kell Jakab kereskedő Csanádaplata. — Klein Mór utazó Szege. — Fersel Sándorné tanárnő Nagyvárad. — Popovits János lelkész Barakony. — Fejér László utazó Sajtény.

NEMZETI SZÍNHÁZ.

Péntek, 1910. évi február hó 11 óa:

A) bérlet. A) bérlet.

A király.

Vigjáték 4 felvonásban. Írták: R. de Flers, G. A. de Caillavet és E. Aréne. Fordította: Molnár Ferenc.

S Z E M É L V E K:

A király	Szendrey M.	Rivélet	Boda Ferenc.
De Chamaraud	Deili Lajos.	A püspök	Kulcsár L.
Blond	Leővey Leó.	Sernin	Beregi S.
Bourdier	Várnay Jenő.	Therese	Zsaly Margit.
Le orraín	Ditrői Mór.	Marthe	Novak Irén.
Corneau	Polgár S.	Suzette	H. Harmath J.

Kezdete este 7 óa fél órakor.

URANIA SZÍNHÁZ.

(Károly Simeonyi-utca 1. szám, Szabadkai-tér mellett.)

Műsor 1910. február 11 én péntek:

1. A cipőkereskedő bossuja. Humoros. — 2. A palermói öböl. Látványosság. — 3. A makacs számár. Kacagtató. — 4. Korsikai dráma. 3-akép. — 5. Jégtörő hajók Finnországban. Látványosság. — 6. Végzetes szerelem. Drama. — 7. Egy lakodalom Délfranciaországban. Természet után. — 8. A férjhez adott celed. Bohózat. — 9. Unokatestvérek szerelema. Vigjáték.

Előadások délután 5 órától kezdve.

Helyárak: I-ső hely 1 kor., II-ik 80 fill., III-ik 60 fill., IV-ik hely 40 fill., V-ik hely 20 fillér.

Az előadásra bármikor be lehet menni.

As előadások alatt a es. és kir. 33. gyalogezred zenekara játszik. — Csikrászda.

NYILTTER.*

Elsőrangú mezőgazdasági gépgyár raktárral

egybeküti képviselőnek átvételéhez megfelelő i-méretűggel bíró, agilis, robusztus viszonyok között élő arat keres. Szakmabeliek előnyben részesülnek. Ajánlatok „Bevezetett gyártmány” jelleg alatt az „Általános tudósító” hirdetés iródszába Budapest, VII. Erzsébet-körút 41. alá küldendők. 5615

zel gyomor, vesese, hólyag és bélbántalmaknál oalamint asthma, bronchiále, köszvény és huygsavas diathesis eseteiben.

KAPHATÓ Nagy Farkas és Fejér Gyula cégeknél 0944 Aradon

Szénüzletünket

Andrássy-tér 14. sz. Hermann-palotából jelentékenyen megnagyobbítva Boros Béni-tér 2. szám saját házukba, a Széchenyi gőzmalommal szemben

áthelyeztük.

Állandóan nagy készletben mindenkor legjutányosabb árakon

elsőrendű Magyar és Porosz bányákból **köszén és kokszt, kovács köszén**

Jól kiégetett, pormentes

Bük-faszén.

Szállitmányainkat pontosan mérve, plombázott zsákokban, a miniszteri és főkapitányi rendelet szerint teljesítjük.

Becsés rendelmenyeit új iroda kban úgy mint eddig személyesen, levelező-lapon vagy

Telefon szám 139.

kérjük s jegyzünk figyelmes és gondos szolgálataunkról biztosítva, kitűnő tisztelettel 541

Kneffel Károly és fia

szénnagykereskedése, Boros Béni-tér 2. sz.

Fekete Sas
Nagy szálloda.

Arad, Boczkó-utca 5. sz., átjárat Zoltán-utca.

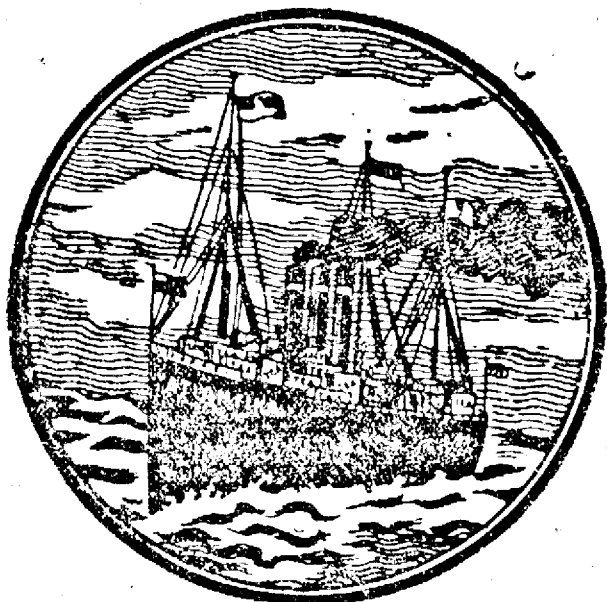
Teljesen ujonnan, fényesen berendezve. Szobák minden árban. Étterem elsőrendű konyhával, zenével. Figyelmes kiszolgálás, különös tekintettel tisztán kezelt zamatos borokra. Asztaltársaságok részére különösen alkalmas separék.

Lóvasut megállóhely.

Autobusz megállótól 3 percz.

**Legjobb
minőség.**

T E A

**K
Á
V
É**

951

R U M

**legolcsóbban
kapható**

AZ „ATLANTIKA”
kávé- és tea behozatal. **Andrássy-tér 20. Telefon 609.**

**Alkalmi vételek
és eladások
ékszertárgyakban**

arany és ezüstneműekben, Arad legnagyobb óra és ékszerraktára

Deutsch Izidor

óras és ékszerész 591
Weltzer János-utca, Minorita-palota.

Zálogcédulák

arany és ezüstneműek, gyémánt és brilliáns tárgyak a legmagasabb árban megétetnek vagy más tárgyra átcseréltetnek
TELEFON 438. TELEFON 438.

Afrana

a legjobb varrógép

házi és ipari célokra. — Kizárólagos raktár: 346

Koch Dánielnél

Deák Ferenc-utca 42.

:: Kedvező fizetési feltételek. ::

OLLAT
gummikülönlegesség
bizonyított legjobb prés-servatív újdonság.
Vöröskereszt Drogeria
Arad, Weltzer János-utca 2.
18 szabadalom.

Ara hucenként 4, 6, 8, 10 korona.

**Férfi, női és gyermek
divatkalapok**

állandóan nagy választékban!
Panamakalapok
tisztítása és más egyéb kalapok javítása és festése
jutányos áron elfogadtatik

Bittenbinder Konrád

kalapos mesternél 591
Arad Deák Ferencz-utca 24. sz.

Van szerencsém igen tisztelt vevőimet és a nagyközönséget értesíteni, hogy

czipész-üzletemet

műhelyemmel együtt

Boros Béni-tér 9. sz. alá helyeztem át,

hol raktáron tartok saját készítményű mindennemű női- és férficipőket legutányosabb árak mellett.

Mérték utáni rendeléseket izléses kivitelben pontosan elkészítetek ugyszintén javításokat is.

További szives pártfogást kérek, kitünő tisztelettel

Czernóczky Imre,

uri és női cipész. 561

Permetező javítások elfogadtatnak.

M. kir. szabadalmazott

Borszivattyúk

és hozzá való legjobb minőségű gumai csövek legolcsóbb gyári árakon.

A szivattyú hengerből a bor utolsó cseppig kifolyik, a szőlő magvak, héjak és egyéb tisztátlanosságok azonnal továbbittatnak, ezáltal a szivattyú nem romlik és a bort nem ronthatja, a gépezet jó működéseért 8 évi jótállás, ingyen javítás.

Tüzi fecskendők

Golyó szelepekkel. Közöseknek legalkalmasabb, mert homokos és sáros víz használatánál sem tagadják meg a szolgálatot, — a gép jó működéséért 8 évi jótállás (ingyen javítás), hozzá való országos egységes csavarok és a legjobb minőségű belül gumirozott kendercsövek a legolcsóbb árban.

Hönig Ottó

m. királyi szabadalmazott tüzi fecskendő és szivattyú készítő.

Arad, Rákóczi-utca 27. sz.

PETROSAFROL

Bevált készítmény a hajnövés előmozdítására, a fejbőr erősítésére, hajhullás és korpaképződés megakadályozására.

A Petrosafroltól a haj selyempuha, rugganyos lesz.

ÁRA 1 KORONA. 361

6 üveget ingyen láda és csomagolásban bérmentve küld

FÖLDES KELEMEN

gyógyszerháza ARAD.

Minden üveghez részletes utmutatás van mellékelve miként használandó e készítmény és miként ápoljuk hajunkat, hogy az egészséges szép s tömör legyen.

A készítmény ártalmatlanságáért teljes garanciát vállalok.

TELEFON 58.

TELEFON 58.

Aki szilárd és tartós, legjobb minőségűnek elismert

homokmészkeő téglát

kiván beszerezni, kérjen árajánlatot

az első perjámosi téglagyár és mészégető aradi fióktelepétől.

Iroda és gyár az Óvár-téren. 675

Tisztelettel

Böser Mihály és Társai.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Kiadó

3 utcai, 3 udvari, fürdőszoba; konyha, éléskamra és minden hozzátartozóval, teljes emelet, május 1-re Fábrián-utca 9. Bővebbet ifj. Koptekó Károly cégnél. 965

Gazda állást keres

ily minőségben már alkalmazva volt, gazdasági iskolát végzett lelkiismeretes egyén, anyanyelve magyar, de beszél németül és románul is. Cim a kiadóhivatalban. 888

Maculatura papír

kapható Pichler Sándor papirkereskedésében, Szabadság-tér 1. 939

Régóra fennálló

jómeneteli fűszerkereskedés és korcsma-üzlet más vállalat miatt eladó. Bővebbet Klein Miksa, pálinkadepóban; Boros Béni-tér 8. 944

Házhoz szállítjuk

10 perccel a vonat érkezése után az összes fővárosi napilapokat, éle és szépirodalmi újságokat. Előfizetéseket eredeti árban elfogadjuk a lapokhoz járó összes kedvezményekkel (könyvajándék, naptár, stb. Ingusz I. és Fia újságvállalata Arad, Andrassy-tér 16. 671

Gyár-utca 21. számú ház

mely egy 4 szobás lakásból és egy szőlőskertből áll, 1910. május 1-re kiadó. Bővebbet Cukor Lászlónál, Boros Béni-tér 11. 917

Deák Ferenc-utca

40. sz. házban egy modern, kényelmes lakás, mely áll 8 szoba és minden hozzátartozó mellékhelyiségből május 1-sőre kiadó. Bővebbet ugyanott. 770

Telefon 348.

Husserl Manó
bádogos
vizvezeték szerelő.
Javitások 161
olcsón és gyorsan.
Arad, Szt. Pál-utca 11.

Megjelent

Czánt H.: Téli Turisztika, Alpinizmus és katonai szolgálat a hegyvidéken — turisták, alpinisták, vadászok, erdészek és erdőőrök használatára. 80 illusztrációval, 2 térképpel. A mű minden világnyelven megjelent. Ára füzve 5 korona, kötve 6.50. Vidékre az összeg és 20 fill. portó beküldése ellenében küldöm. — Kerpel Izsó, könyv és papirkereskedése Aradon Andrassy-tér 20 sz Telefon 885. 525

Fél munka!

Kétezres eredmény!

Dr. Oetker

sütőporának

használatánál ezek a legszembetűnőbb előnyök: dr. Oetker receptje szerint a tészta sokkal könnyebben dagasztódik a 1 óra múlva előttünk áll a szépen kelt, illatos sült kuglóf.

As összes tészták nagyobbak, ritkábbak és könnyebben emészthetők dr. Oetker sütőporának alkalmazása mellett.

Egyszeri kísérlet állandó használatra vezet.

Dr. Oetker készítményei minden fűszer és gyarmatárú üzletben kaphatók 205

Telefon szám 242.

Elektromos erőátviteli

motorokat

kikölesönöz, elad és felszerel 631

Kalmár József

villanyvilágítás, telefon és villamos csengő berendezési vállalata

Arad, Salacz-u. 2.

Olcsóbb lett

a
SZÉN!!

A ki téll szén és koks szükségletét már most szerzi be, vagy jegyezteti elő, 25 %-ot megtakarít!

Légszuszgyári koks 4.60 K.

100 kg.-ként.

Porosz salon kőszén 4.80 K.

100 kg.-ként.

Zsilvölgyi salon kőszén 4.— K.

100 kg.-ként.

Rostált portmentes faszén 6.— K.

100 kg.-ként.

Kovács szén — — 4.60 k.

100 kg.-ként.

Róth József

szénnagykereskedőnél 631

Arad, Eötvös-u. 3.

Telefon 63. sz.

Telefon 135.

GELLER I.

ékszerész.

Zsebórák

és **VALÓDI**

ezüstárak

nagy raktára.

ARAD,

Andrassy-tér 14.

641

Egy fiatalabb

fakereskedőseged

ki jól beszél románul

azonnal felvétetik.

Cim: e lap kiadóhivatalában.

941

Fajtiszta *riparia portalis* alanyon eltott, elsőrendű dugyökerezetű bor- és csemegefajja

szőlő-oltványokat

valamint sima *riparia portalis* szőlővesszőket ajánl és gyökerezetű

elsőrendű minőségben

HÁMORY-GAZDASÁG

681

szőlőoltvány-telepe ARAD.

Bővebb felvilágosítással szolgál

Deák Ferenc-utca 3. szám alatt.

Telefon 229.

LEGNAGYOB B ÉLVEZET

i csésze finom tea.

TEA ÉS

RUM

hirneves minőségeinket becses figyelmébe ajánljuk.

Legolcsóbb árak.

Vojtek és Weisz

parfumeria és drogueria nagykereskedése

ARADON.

ARADON.

691